VĂZUTE ÎN 1963

de Virgil Dănciulescu

Îl cunoașteți pe Nils? Pe Nils Holgersson, băiatul isteț și duios care a zburat cu stolul de gîște sălbatice, călăuzit de blînda și înțeleapta Akka, în lung și-n latul Suediei? La ei m-am gîndit cînd m-am așezat să scriu. M-am gîndit la Nils pentru că îmi părea la îndemînă o călătorie asemănătoare. Dar cum povestea cu gîștele e de mult istovită din prea cunoscuta poveste a Selmei Lagerlöf, am renunțat.

Mi-am zis atunci că aș putea recurge la covorul zburător din basmele persane. Dar și povestea asta-i veche — pe puțin cu-o mie de ani mai veche decît pățania lui Nils.

Cum să desfășor deci în spațiu și cum să sugerez călătoria, mai ales în timp, prin locuri văzute într-un an trecut? Basmul nostru mi-a răspuns că n-am nevoie nici de Nils și nici de Aladin. Să mergem ca Făt-Frumos: nu ca vîntul, ci ca gîndul! Cu gîndul să străbatem țara, de la țărmul mării în veșnică tălăzuire pînă sus, în miazănoaptea Moldovei, la culmea Prislopului.

Să mergem deci la țărmul mării...

Îl cunoașteți din văzute? Ați fost pe aici în 1963? Chiar de n-ați fost tot știți de el căci, nu exagerez, litoralul nostru are o întreagă literatură. Nu cred să fie scriitor sau reporter de la noi (li s-au alăturat mulți și de peste hotare) care, măcar o dată, să nu-i fi închinat un mănunchi de rînduri. Nu cred să fie fotoreporter care să nu-și fi încercat (alături de cîte zeci de mii de amatori?!) priceperea față de fotogenica siluetă a hotelului „Parc", față cu superbele construcții noi de la Mamaia.

Acuma, cînd „iarna mîhnită"-și arată fața „iară pămîntul de ger marmorean e nălbit", fără îndoială că altul e chipul așezărilor. E stinsă gureșa forfotă, e stinsă revărsarea culorilor tari, proaspete, voioase din lunile de vară.

Constanța, Mamaia, Mangalia au un chip vara și altul iarna; viața lor atît de diferită în două jumătăți de an, oglindește parcă și ea contrastele dobrogene. (Căci Dobrogea, deși e țara dintre Dunăre și mare, e ținutul cel mai vitregit de apă; Dobrogea e țara celor mai vechi pămînturi ale lumii — munții Măcinului — și-al celor mai noi, împlinite sub ochii noștri — Delta Dunării; e țara celor mai vechi așezări orășenești de la noi — Histria, Tomis, Calattis — și regiunea renumită pentru splendoarea celor mai noi așezări de pe țărmul Pontului Euxin). Din această Dobroge, de unde Ovidiu, poetul Romei, plîngea disperat, înfricoșat de sălbăticia locurilor și trimitea triste epistole, spre a marca încă o dată un contrast dobrogean — în fiecare vară pleacă cu miile, cu sutele de mii mesaje spre alte zări, lăudînd locurile și oamenii, lăudînd înaltul confort, înaltele trepte ale bunului gust, ale eleganței și frumosului înstăpînite aici.

Răsfoiască cine poftește caietul de impresii de la hotelul „Albatros" din Mamaia. Un amplu poem va citi în limba lui Racine (cei mai mulți turiști găzduiți aici au fost francezi), un amplu poem întru slăvirea uneia dintre cele mai frumoase înfăptuiri din anii noștri: litoralul românesc. Aș vrea să pot cita această carte de impresii, și altele, și altele scrise în românește și-n toate limbile pămîntului; aș vrea să pot cita toate textele de pe cărțile poștale ilustrate, toate scrisorile trimise vara de pe litoral, să pot cita toate istorisirile celor întorși din vacanța la mare, să pot cita toate cuvintele de bucurie dintîi rostite. Ar fi — cum de altfel și sînt — un colosal și fantastic cor, detunînd prin voci fără de număr, lauda litoralului nostru, litoralul epocii socialiste, litoralul întregului popor.

Ascultînd acest cor cuprinzător, uriaș ca vuietul mării, ce-aș mai putea s-adaug? Mișcarea lui mi-ar șterge slova ca valul mării pasul pe nisip.

Am văzut, în 1963, și Delta. Pînă la poarta ei, la Tulcea, am mers, de la Constanța, pe o șosea netedă de asfalt. Țîșnești săgeata prin codrii de la Babadag, fulgeri prin sate și încîntat de drumul bun citești înduioșat urarea tulcenilor, scrisă la intrarea în orașul lor: „Bine-ați venit!" Ea înseamnă și ceea ce altădată nu putea să însemne: „Bine-ați ajuns!" Acum, ajungi bine și lesne, mai ales vara cînd la îndemînă îți stă și avionul și vaporul cel nou „Săgeata", care în mai puțin de-un ceas te duce, zburînd pe apă, nu plutind de la Galați.

Determinat într-o măsură poate și înlesnirile transporturilor, e și numărul sporit de vizitatori. De aici apariția unui nou și interesant hotel, foarte luxos, care ține deocamdată locul celui ce urmează să se construiască. Noul hotel e-un yaht; cabinele-i slujesc drept camere de dormit, saloanele drept restaurante, coverta drept terasă. Dacă ai capacitatea să te entuziasmezi și să te amăgești ca și copiii care pedalează la fel de energic pe bicicleta prinsă în cercul caruselului ca la orice serioasă competiție, pe acest yaht din Tulcea — unic hotel în felul său la noi în țară — dezmierdat de adierile încărcate cu miros de alge, legănat agale într-un pat moale în cabină, poți dobîndi nu numai odihnă, ci mai ales senzația unei lungi și ademenitoare călătorii.

Cînd visul se curmă și trebile te cheamă, lași, firește, yahtul să clipocească în valul mărunt la dană și te grăbești să prinzi loc la „Săgeata". Un loc bun, lîngă fereastră, ca să poți privi fulgerătoarea trecere a țărmurilor înverzite, defilarea măruntelor ambarcațiuni pe lîngă care luneci năpraznic. Abia dacă ai timp să trezești în această cumplită goană imaginea vechilor vapoare cu sbaturi, cu mașinării mari și grele, care pufăie trîmbe de fum, urcînd bătrînește Dunărea. De pe puntea lor contempli alene peisajul. Despărțirea de Tulcea e dulce și calmă. De pe fiecare treaptă a amfiteatrului împodobit de verdeață zidiri albe par fluturări prietenești de batistă. Acum, în zborul „Săgeții" care se desprinde de țărm ca din coarda arcului, în linia zării șirul blocurilor noi aliniate pe malul apei trece iute ca o imensă dungă multicoloră, mai zărești zidirea masivă a noii Case de cultură (intrarea ei în folosință e legată tot de anul 1963) și Tulcea dispare. În confortabilul fotoliu învelit în husă albă, stai pe loc în săgeata care merge (prilej să-ți amintești de Zenon Eleatul) și ajungi iute la Galați. La Galați în 1963! Anul sosirii nu-i musai să-l citești în calendar. Îl afli deîndată după alte semne: construcția falezei străjuită de navele splendide ale noilor blocuri, vapoarele ce se împlinesc pe șantierul naval și care vor lua drumul mării, apoi Țiglina, cartierul în care ai nevoie de-o hartă să te descurci pe străzile și pe aleile dintre nenumăratele construcții.

În acest Galați al anului 1963 care-și așteaptă poetul să-i cînte metamorfoza socialistă, în acest oraș curățat de pecingine, modernizat și înzecit în putere, în acest oraș la marginea „drumului fără pulbere", se deschid minunate florile vieții noi.

Cînd e mai frumos s-ajungi la Brazi? Ziua sau noaptea? Ziua crezi că te afli aici într-un oraș fermecat în care casele de argint, unele înalte cu mai multe etaje, altele rotunde, altele niște supli cilindri se leagă între ele cu vine de argint, subțiri și groase care trec ras cu pămîntul, se înalță șerpuitoare spre cer, se încolăcesc în jurul construcțiilor. O vreme dispar absorbite parcă, pentru ca apoi iarăși să apară, netede, strălucitoare, superbe.

Noaptea basmul îl țes luminile. Ciorchinii de lumini care împodobesc tot ce există la Brazi, cît cuprinde ochiul, ca la o fantastică nemaipomenită petrecere. Imaginea e atît de emoționantă, atît de fascinantă încît rar călător cu trenul, chiar dintre cei mai deprinși cu acest drum, care să nu aștepte noaptea, la fereastră, Brazii, ca pe o minunată, nouă, constelație. E constelația vremii socialiste care înseamnă pe atlasul nopților noastre încă o biruință.

Brazii, rafinăria, dincolo de frumusețea construcției, înseamnă ceea ce-i mult mai profund: drumul nou pe care-l are acum țițeiul; înseamnă metamorfoza sa chimică și, de aici, cea economică.

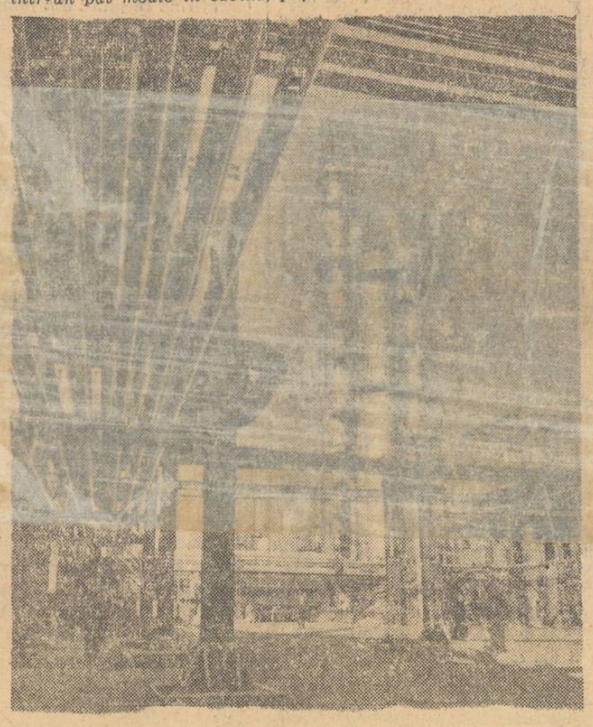

Instalația de distilare atmosferică și în vid (D.A.V.) impresionează nu numai prin frumusețe, ci mai ales prin cifrele care oglindesc însemnătatea ei pentru valorificarea superioară a petrolului: aici vor fi prelucrate trei milioane de tone. Un sfert din întreaga producție de țiței a țării noastre va trece pe aici, prin această instalație, prin coloane și conducte, devenind un produs sau altul (benzină, benzină grea, petrol, motorină, distilat de vid) sub jocul diriijat al presiunilor, al temperaturilor și-al diferitelor reacții chimice. Datorită acestor instalații, prelucrarea țițeiului în rafinăria Brazi crește în anul ce vine de peste trei ori față de 1959, iar valoarea produselor obținute dintr-o tonă de țiței va fi de 2,6 ori mai mare decît în 1959.

Rafinăria aceasta atît de modernă, cu îndici tehnici atît de ridicați e la noi în țară, e a noastră, ea asigură o productivitate a muncii considerabil sporită, economii de ordinul zecilor de milioane. Și ne mîndrim cu ea! Ne mîndrim apoi, pe drept cuvînt, știind-o rodul muncii proiectanților și constructorilor noștri de utilaj petrolier, rodul colaborării între numeroase uzine. Ea-i în acest fel și un examen al gîndirii creatoare, un examen trecut cu succes întru cinstea petroliștilor romîni.

Despărțindu-ne de Brazi, să urcăm spre munte, pe Valea Prahovei, spre Brașov. Nu pentru că și aici sînt de văzut blocuri noi care împlinesc întregi cartiere — semne și ele ale anului 1963, — nu pentru că am avea de văzut aici drumul nou spre Poiana Brașov, hotelul nou care va extinde vechiul „Carpați" (lucrări începute în 1963), ci mai ales pentru că aici voim să aflăm ceva despre tractorul „U-650", care în martie a început să iasă pe porțile uzinei și pe care din această vară ne-am deprins să-l întîlnim lucrînd cu mai mult spor pe ogoare.

E-un tractor înalt, suplu, pe roți cu cauciucuri, care a dat rezultate excelente la diferitele probe la care a fost supus, și a cucerit bune aprecieri în tîrguri internaționale. Și cum să fie altfel cînd, din punct de vedere al greutății specifice pe cal putere, „U-650" se situează pe linia celor mai moderne tractoare din lume? O realizare — într-un cuvînt — de cinste pentru tehnicienii, pentru muncitorii uzinei.

În afară de tractor, drumul la Brașov a mai avut și-un alt temei pe care acum îl mărturisesc: șoseaua nouă, asfaltată, care pe la Oituz, duce peste munte la Onești, legînd trainic Țara Bîrsei de Moldova, de noua ei zonă industrială, mîndrie a întregii țări. Mulți poate nu-l cunosc (și datoria reporterului e să-i informeze), alții poate nu-i știu frumusețea (și reporterul trebuie să le-o ateste). O fac adăugînd informației recomandarea de-a căuta numaidecît un prilej de trecere pe aici, pe panglica de asfalt care șerpuiește domoală pe culmi, pe la margini de codru, într-un peisaj de curînd zmuls sălbăticiei și oferit voluptății turismului domesticit de automobil. Și mai este ceva. Șoseaua leagă timpul, leagă Brașovul, orașul unde se restaurează case din cel de-al XV-lea secol, cu un oraș în întregime nou, din temelii și pînă-n creasta pădurilor de antene.

Dacă într-un vechi oraș oricare ghid îți recomandă cercetarea vestigiilor trecutului care dau un anume profil în timp așezării, la Onești, unde totul e nou, orașul are în timp o unică dimensiune: cea a epocii socialiste. O marchează, dintîi, durarea îndrăzneață, în mai puțin de un deceniu, a unui oraș. O marchează apoi, de fapt, în primul rînd, prezența grijii pentru om aflată aici la tot pasul. Oamenilor le sînt puse la îndemînă, în fiecare parte a orașului, magazine; pentru oameni, pe toate străzile, rînd strături de flori (cît de necăjiți au fost în acest an cei din Onești cînd o furtună le-a stricat rînduiala), pentru oameni e cinematograful, spitalul modern, școlile, liniile de autobuze, pentru ei restaurantul modern cu autoservire, pentru ei atelierele de reparații de tot felul. Pentru ei e totul: tot ce-i în oraș și orașul însuși!

De unde a răsărit Onești știe și de ce, nu-i nevoie să mai spun. O știe azi oricine, o știu pînă și copiii de școală pe care rar să nu-i întîlnești aici veniți în excursii, de la București, din Brașov, de la Iași, din Ploiești, de la Cluj. Ceea ce el înseamnă, ca manifestare a grijii pentru om, ca manifestare a roadelor industrializării socialiste, ca dovadă vie a forței socialismului de a ridica, prin punerea în valoare a bogățiilor țării, cele mai înapoiate cîndva regiuni, se cuvine însă să subliniem. Pentru că viața Oneștiului, prezentul său, e o imagine a prezentului nostru, care ni-i drag tuturora; pentru că viitorul Oneștiului e parte integrantă din viitorul spre care pășim de încredere privim cu toții.

De mult, pe cînd eram elev de școală, la lecția despre clor era citată parodia unui mare chimist romîn la versurile poetului: „Țara noastră sare multă are și-i prevăd prin veacuri a ei înălțare". Aflam atunci de resursele noastre naturale de sare, de posibilitățile (teoretic firești) ale valorificării lor și despre încrederea renumitului savant în ele. Azi copiii care vin la Onești deîndată îți vorbesc de valorificarea sării și-ți citează Combinatul de la Borzești. Căci astăzi nu știe numai teoretic, ci și practic ce mari posibilități se deschid prin chimizarea sării. La fel îți vorbește și despre minunatele prefaceri pe care le suferă, tot aici, la Onești, gazul metan. Și-o spune precis, cu date, cu cifre, apreciind fără greșeală că produsele marilor combinate și uzine chimice de la Onești-Borzești au o deosebită însemnătate pentru întreaga noastră economie națională. Noile capitole ale chimiei învățate în școală se îmbogățesc astfel nu numai cu date științifice ci și cu elemente practice, cu exemple luate din însăși industria noastră chimică, creație a puterii populare.

Borzeștii sînt, în vestita „O samă de cuvinte" a lui Neculce, locul dintîi pomenit al vitejilor lui Ștefan cel Mare. Borzeștii sînt, la porțile țării de jos, semnele biruințelor dintîi în ridicarea socialistă a Moldovei. Ecoul Borzeștilor te însoțește la Roman, la Iași, la Suceava, pînă sus, la hotar. Și nu numai în chipul cablurilor de la liniile de înaltă tensiune ci prin ideea forței colosale pe care o reprezintă industrializarea socialistă.

Dacă industria a ridicat în părțile Bacăului un oraș nou, modern, Oneștiul — aceeași forță face să întinerească bătrînul Iași, să se redeștepte la viață într-o strălucire cum n-a avut nicicînd vechea cetate de Scaun a Moldovei, Suceava.

Astăzi cine vine la Iași ar fi greșit să mai caute, ca odinioară, doar foșnetul marilor umbre. Ar fi greșit să urmeze un itinerar exclusiv evocator. Firește, acesta își păstrează locul, totdeauna la mare cinste. El trebuie însă, în mod indisolubil, înmănunchiat cu itinerariul noului Iași.

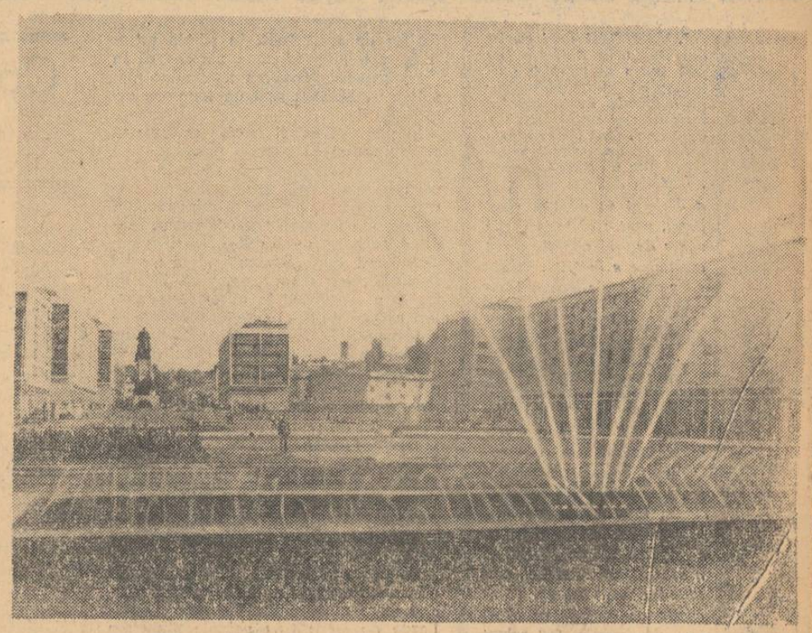

Adjectivul nou nu-i spus nici din întîmplare, nici din comoditate, nici exagerat. În anii puterii populare a prins a se înălța și se înalță un Iași nou. Îl vedem în Piața Unirii, cea prinsă între blocuri semețe, în Piața Unirii care a luat locul ochiului de asfalt străjuit de statuia lui Cuza și țărmurit de case, căsuțe, căsoaie și ruine; îl vedem în cetatea universitară unde cămine și cantine ultramoderne au luat locul sordidelor adăposturi studențești de odinioară, în noul cartier Socola, unde șirurile de blocuri au luat locul magherniților de altădată, unde drumuri asfaltate și împietruite s-astern în patul ulițelor glodoase, unde lumina albă a becului electric a gonit pe vecie bezna; îl vedem — mai cu seamă aici — în noua „zonă industrială" care înmănunchiază întreprinderi noi și puternice.

Cîndva Iașul lăsa să plutească dulceag, în jurul lui, parfumul evocărilor. Era — cred azi — o consolare pentru neputințe profunde. Iașul nu-i și nu poate fi numai cronică, numai amintire, numai evocări și legende. Iașul oamenilor care muncesc, care pășesc în vreme și simt zarea viitorului, cutează să creeze imaginea unui Iași nou. A Iașului care împlinind cutezătoarele visuri ale celor mai buni fii ai săi trimite în toată țara cohorte de ingineri bine pregătiți, medici destoinici, profesori harnici, cercetători îndrăzneți, a Iașului care trimite de la un capăt la altul al țării produsele întreprinderilor sale industriale (cine n-a cumpărat penicilină? cîți n-au văzut și prețuit mobilele fabricate în Iași care poartă drept marcă capul de zimbru?) fără a uita nici o clipă să trimită și bogăția ideilor și frumusețea operelor științifice și de artă plămădite de creatori pasionați, savanți, scriitori, muzicieni și pictori cu renume, dornici să înalțe tradițiile Iașului cultural care, din aur și parfum, au devenit izvor de apă vie.

„A fost odată..." Așa încep basmele. Așa poate începe și istoria oricărei transformări de la noi, a oricărei înnoiri care nu-i nicicum basm ci e arzătoare realitate. „A fost odată..." nu are nimic nostalgic evocînd un veac de aur. „A fost odată..." e semnul unei distanțe în vreme. Nu din pricina numărului anilor trecuți, ci din pricina desimii faptelor trăite în fiecare din cei douăzeci de ani de cînd țara a intrat într-o epocă nouă.

„A fost odată — îmi istorisea un om la Suceava — jaf mare în păduri. Brazi înalți cît casa cădeau sub secure și luau calea străinătății. Fagi bătrîni de nu-i puteau cuprinde doi oameni în brațe, cădeau și se făceau lemne de foc... Așa a fost odată..."

Nicăieri mai bine ca aici, la Suceava, în marele combinat de prelucrare superioară a lemnului nu mi-a părut mai limpede înaintarea în timp care-o marchează acest atît de obișnuit „a fost odată...". Trecutul și prezentul se aflau într-o confruntare totală. Și prezentul era biruitor, în numele omului și pentru om, în numele intereselor țării și ale poporului. La combinatul amintit — care mai are în țară încă trei frați — oricine poate vedea cu ochii cum crește o bogăție. La fel cum se alege din tone de minereu grăuntele de aur aici, din tone și tone de bușteni se alege totul și totul se transformă în mobile, în placaj, în plăci fibrolemnoase, în binale. Pînă și rumegușul e folosește: să ardă și să dea căldură trebuincioasă uzinei.

Au fost păduri care se prăbușeau sub secure și țara sărăcea. Lemnul însemna te miri ce și mai nimic. (Zece brazi de rezonanță exportați ca să primești pe dinșii o vioară). Azi lemnul are prețul produsului industrial; munca și priceperea omului în marea uzină îl înnobilează și, asemenea petrolului prelucrat la Brazi, a sării prelucrate la Borzești, a gazului metan prelucrat la Onești — îi dă o nouă valoare. Așa-i acum! Și așa cum este e spre binele nostru, al tuturor. Spre binele țării și-al poporului muncitor.

Ne-o spun munții înalți, codrii de brad și pădurile de sonde, ne-o spun cîmpurile de păpușoaie și holdele de aur, ne-o spun imensele uzine și orașele înnoite, ne-o spune marea cu ale ei minuni, ne-o spune viața, viața cea mare a țării și viața fiecăruia dintre noi. Rîsul copiilor și tihna bătrînețiî, cinstirea muncii și prețuirea ideii. Ne-o spune fiecare zi trăită, despre-surată de neguri și îndoieli, fiecare zi trăită în pragul unui mîine, al unui mîine în care străluce spre care pășim călăuziți de partid.

Cînd stam scriind aceste rînduri, Bucureștiul, așa cum îl văd pe fereastră e scrînt de ger. Peste case plutesc pîcle usoare ca sideful, mistuind degrabă fumul care se ridică drept din hogege. Dă zvon, cînd și cînd, larma corăbiilor bucuroși de ghetuș. Oamenii trec grăbiți. Cei mulți au pachete, daruri pentru sărbătorile de Crăciun. Îi privesc cît sînt de încărcați și lesne bănuiesc ce poartă din magazine. Din toate magazinele. Trebuie că-i îmbulzeală la fel de mare și la croitori și la croitorese și la pantofari. Dar unde nu-i? La birourile de voiaj, în gară, unde vrei și unde nu vrei...

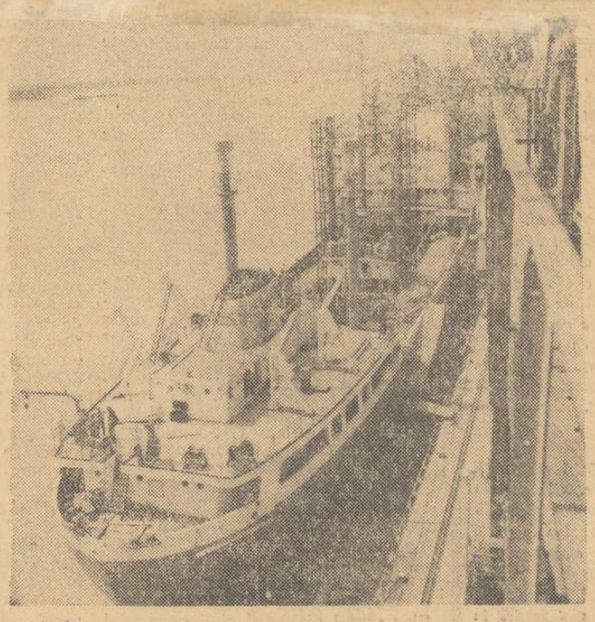

Pregătiri febrile știu că sînt și în tipografie. Se fac numerele pentru sărbători. În toate aceste pregătiri mă aflu, mi-am zis, și eu. Cum? Pregătind — cui va avea răbdare s-o parcurgă — această călătorie din gînd și din cuvinte.

Reprezintă ea un bilanț reportericesc? O invitație la drum, itinerarul unei călătorii viitoare? Într-un anume fel, da. Totuși, cînd toată lumea, se pregătește să împlinească un an și să salute încrezătoare un altul, un drum prin țară tocmai atunci făcut reprezintă mai mult: un îndemn să cunoaștem biruințile dobîndite și să întrevedem, pe temeiul lor, pe cele viitoare. De la cele în 1963 văzute, să gîndim la cele pe care le vom vedea și în întîmpinarea lor să ne urăm „LA MULȚI ANI!".

DE PRETUTINDENI

LOCUITORII unui cartier din Baltimore (S.U.A.) au fost într-o zi martorii unei întîmplări puțin obișnuite: un automobil de tip vechi a lovit de mai multe ori zidul unei case, pînă cînd casa s-a prăbușit. La volanul mașinii se afla un tînăr în vîrstă de 27 de ani. La poliție, el a declarat că a făcut acest lucru, pentru că soția îl părăsise de 15 zile și drept răzbunare a hotărît... să dărîme casa unde locuiseră împreună.

●

UN CETĂȚEAN din Dundee (Anglia) în vîrstă de 63 de ani cîntărea, în urmă cu un an, 218 kg. fiind considerat unul din cei mai voluminoși oameni din Europa. Intrat în spital, el a fost supus, timp de un an, unui regim sever. Acum, după ce a părăsit spitalul, bătrînul a devenit mai... subțirel, cîntărind doar... 101 kg. Și aceasta cu condiția ca el să nu depășească 800 calorii pe zi.

●

IN TIMPUL unei conferințe a asociației directorilor care a avut loc la Ludwigshafen, un inginer austriac a prezentat proiectul unui zepelin pus în mișcare cu ajutorul energiei nucleare. După cum l-a descris autorul, el va putea transporta deasupra Atlanticului, 800 de pasageri, sau o încărcătură utilă de minimum 100 tone. Aerostatul va putea dezvolta o viteză de 300 km. pe oră.

●

EXISTĂ pe harta Italiei un punct populat denumit „Alta Valiesia". Minuscula așezare nu este remarcabilă prin nimic altceva decît prin faptul că populația sa numără, nici mai mult nici mai puțin decît un locuitor. Ceilalți au emigrat de mult în căutare de lucru.

●

FLOAREA DE COLȚ este de mult considerată simbol al înălțimilor unde pot ajunge doar cei mai temerari. Alpiniștii din multe țări se mîndresc cu exemplarele cu-

lese de ei la altitudini greu accesibile. Un botanist francez a reușit să aclimatizeze această plantă rară într-o grădină din orașul Lille situată la numai 20 metri deasupra nivelului mării.

●

IN ELVEȚIA a fost realizat un radioreceptor care este, desigur, printre cele mai mici din lume. Dimensiunile sale îi permit să fie adăpostit într-un cercel obișnuit.

●

CANADIANUL Al. Wolfsen și americanul Jim McMicen și-au construit o ambarcațiune din resturi de tevi de canalizare și deși nu cunoșteau arta navigației au străbătut cu ea timp de 38 de zile distanța de 3900 km. de la San Francisco pînă în insulele Havai.

●

CELE DOUĂ TUNURI, datînd din sec. XIX, de care dispune republica San-Marino, care bubuiau la unele sărbători, au amuțit pentru totdeauna din lipsă de explozibil. Tipul de explozibil folosit nu se mai fabrică în zilele noastre.

Corespondență specială pentru „Magazin"

SÎNTEM SINGURII ÎN UNIVERS...?

de prof. Iosif Șklovski

doctor în științe fizico-matematice, șeful secției de radioastronomie de pe lîngă Universitatea de stat „Lomonosov" din Moscova

Nu de mult încă, în știința astronomiei predomina părerea că în general formarea sistemelor planetare în Univers este un fenomen extrem de rar.

În prezent, există motive serioase să se presupună că sisteme planetare ca cel solar există în număr mare în Univers. În anul 1963, astronomii au descoperit un sistem planetar aflat în „împrejurimile imediate" ale Soarelui. Studiind un astru foarte puțin cunoscut sub denumirea de „Steaua mobilă a lui Bernard", astronomul american Van de Camp a descoperit în mișcarea ei abateri extrem de mici care se modifică în mod periodic. Cauza acestor abateri nu poate fi alta decît atracția stelei de către satelitul ei invizibil. Pe baza mărimii abaterilor, a fost calculată masa acestui satelit. Ea s-a dovedit a fi de numai 1,5 ori mai mare decît masa planetei Jupiter. Un corp ceresc cu o astfel de masă nu poate fi decît o planetă și nu o stea mică. Perioada de rotație a acestei dubluri îndepărtate a lui Jupiter în jurul „soarelui" său — steaua Bernard — este de aproximativ 24 de ani.

Se poate presupune că cel puțin cîteva miliarde de aștri ai Galaxiei noastre (care numără peste o sută de miliarde de aștri) au sisteme planetare mai mult sau mai puțin asemănătoare cu sistemul nostru planetar. Pe firmament, în cîmpul vizual al astronomilor se află aproximativ zece miliarde de galaxii, cele mai îndepărtate de noi se găsesc la o distanță atît de uriașă încît, ca s-o străbată, luminii îi trebuie 3—4 miliarde de ani.

Este în cel mai înalt grad puțin probabil ca viața să se dezvolte doar pe planeta noastră, doar pe una dintre miliardele și miliardele de planete. A recunoaște această posibilitate, adică a existenței vieții doar pe o singură planetă — ar fi echivalent cu a recunoaște un miracol. Firește, deocamdată nu știm încă în ce mod, în condiții naturale, materia vie apare din materia care nu este vie. În esență, studierea amănunțită a acestei probleme de mare importanță se află abia la început. Se poate presupune că succesele remarcabile înregistrate în ultimii ani în domeniul biologiei, biofizicii și biochimiei, vor permite să înțelegem în ce fel a apărut viața pe pămînt și pe alte planete.

Într-un fel sau altul, în mod firesc, viața apare din materia care nu este vie. Evoluînd și perfecționîndu-se, ea poate deveni cîndva rațională. După părerea mea însă, nu pe toate planetele viața ce a apărut cîndva, va deveni după o evoluție de sute și sute de milioane de ani, rațională. Numărul planetelor este imens. De aceea se poate presupune că în întinderile Universului trebuie să existe focare ale vieții raționale aflate la distanțe uriașe între ele, la distanțe de sute sau mai degrabă de mii de ani lumină.

O mare parte a civilizațiilor de pe alte planete a atins — după cum se poate presupune — un nivel ce depășește nivelul civilizației noastre terestre, care în esență nu a trecut încă de vîrsta copilăriei. Să amintim că de la periodă întemeietorului științei astronomice moderne — Galileu — n-au trecut decît 350 de ani, iar în prezent lumea se află în pragul stăpînirii energiei termonucleare.

Ce se va întîmpla în viitor? Va putea fi stabilit contactul cu îndepărtații noștri frați raționali? Inutil de subliniat cît de imens ar fi impulsul pentru dezvoltarea științei și a culturii, pe care l-ar da stabilirea acestui contact cu civilizațiile dezvoltate. Subiectul preferat al autorilor de romane fantastice a devenit în prezent obiectul unor riguroase analize științifice.

S-ar părea că cea mai naturală cale pentru stabilirea acestor contacte este trimiterea unor aparate de zbor cu cosmonauți la bord. S-a scris nu odată despre „rachetele fotonice" ale viitorului care vor străbate distanțele interstelare cu viteze apropiate de viteza luminii și ai căror călători aproape că nu îmbătrînesc (în virtutea efectului principiului special al relativității). Dar analiza minuțioasă a posibilităților zborurilor interastrale pe aparate de zbor cu reacție, nu duce la concluzii atît de optimiste! Este neîndoios că rachetele sînt un mijloc puternic de cercetare și de atingere de către om a celor mai apropiate „meleaguri cosmice" ale sistemului solar. Însă, mai mult ca probabil că rachetele nu au perspective pentru zboruri interstelare mai îndepărtate. Pentru fiecare epocă este caracteristică tendința de a supraaprecia posibilitățile realizărilor sale tehnice. În secolul XIX se discutau perspectivele unui zbor spre Lună cu ajutorul... tunului. Același lucru, după profunda noastră convingere se întîmplă în prezent în ce privește rachetele.

Fără îndoială, legătura interstelară, va avea din punct de vedere calitativ, un alt caracter în comparație cu legătura interplanetară. Și de pe acum se poate vorbi cu toată convingerea despre unul din tipurile posibile ale acestei legături.

Dezvoltarea radiofizicii contemporane permite înfăptuirea unei legături trainice pe distanțe de ordinul a zece ani lumină. Este distanța la care se află față de noi cei mai apropiați aștri. A fost propusă chiar lungimea de undă probabilă pentru această legătură — 21 cm. Este un standard natural egal cu lungimea de undă a radiației de hidrogen — cel mai răspîndit element din Univers.

În S.U.A. s-a făcut chiar încercarea de a recepționa eventualele radiosemnale artificiale de la aștrii cei mai apropiați față de noi. Această încercare însă s-a dovedit infructuoasă. Probabilitatea succesului era foarte mică. Civilizațiile cele mai apropiate se află — lucru întru totul posibil — la distanțe considerabil mai mari, care depășesc sute de ani lumină. În acest caz sarcina de „captare" a semnalelor artificiale se complică enorm, căci nu se știe dinainte lîngă care din sutele de mii de aștri poate exista viața rațională, iar urmărirea neîncetată a unui număr atît de uriaș de surse posibile de semnale este aproape imposibilă.

În această situație foarte dificilă, un tînăr radioastronom, Nikolai Kardașev din U.R.S.S., a emis o idee pe cît de interesantă, pe atît de îndrăzneață. Esența ei constă în următoarele: se poate presupune că în dezvoltarea lor, unele civilizații au ajuns mult mai departe decît civilizația noastră. Ele, de pildă, pot să dispună liber de resursele de energie apropiate de puterea radiațiilor soarelui lor, ceea ce este de zeci de mii de miliarde de ori mai mult decît puterea energiei pe care o produce în prezent omenirea.

Dacă ele transformă o mică, infimă parte a energiei folosite în semnale radio codificate, adică în semnale radio care cuprind informații, aceste semnale vor putea fi captate nu numai în orice punct al Galaxiei, dar și de pe Galaxiile apropiate.

După părerea lui Kardașev, semnalele radio artificiale nu trebuie să aibă obligator lungimea de undă fixată, de pildă, 21 de cm. Ele pot cuprinde o gamă extrem de largă de frecvențe.

Poate că de pe acum, printre miile de surse de radiații cosmice, există semnale din surse artificiale. Însă, se înțelege, că numai cele mai minuțioase observații efectuate pe baza unui program special vor putea dovedi natura artificială a vreunei surse.

Așadar, pentru rezolvarea problemei pusă în titlul articolului nostru, este nevoie de o activitate îndelungată, planificată și care necesită un volum foarte mare de muncă. Să așteptăm rezultatele ei și să sperăm că așteptarea nu va fi din cale afară de... lungă.

La Dobroc, în apropiere de Banska Bystrica (Slovacia) — R. S. Cehoslovacă, se întinde, pe o suprafață de 50 de hectare, o pădure virgină, în care se află cîțiva arbori unici în felul lor. Specialiștii afirmă că pinul din fotografie are o vechime de circa 430 de ani și este considerat ca cel mai mare copac nu numai din Cehoslovacia ci și din întreaga Europă centrală. El are un perimetru de 6 metri, o înălțime de 56 metri și cuprinde peste 45 m.c. de lemn.

TELEFONUL DETECTIV

Corespondență din New York

Săptămîna trecută fiul celebrului cîntăreț Frank Sinatra a fost răpit în scopul de a fi înapoiat doar în schimbul unei sume de bani drept răscumpărare. Tatăl a plătit suma de 240.000 dolari spre a-și primi copilul îndărăt.

La patru zile după înapoierea copilului, F.B.I.-ul a anunțat, cu mare publicitate că a arestat trei indivizi pentru că au răpit un copil. Publicul a fost făcut să creadă că această arestare este rezultatul aplicării unor metode polițienești magistrale și a unor procedee științifice de descoperire a infractorilor.

Dar ulterior, printr-o întîmplare, s-a dezvăluit că arestările au putut fi operate deoarece unul dintre făptași s-a speriat și a fost înduplecat de către fratele său să se predea și să dea informații în legătură cu ceilalți infractori. Astfel contribuția F.B.I.-ului a fost doar de a răspunde la telefon atunci cînd infractorul s-a predat.

Carl MARZANI

Decembrie 1963

„Vedeta" insulei Mikonos

Cicladele, insule egeice cu plajele scăldate de apele turcoaze ale mării, cu căsuțele lor cubice de un alb orbitor în razele lui Apollo, cu apusuri de soare picturale, sînt printre cele mai pitorești locuri turistice ale Greciei. 24 la număr, ele se ridică din mijlocul Egeii, descriind un cerc, după cum o arată însăși numele lor — Kiklos (cerc).

Una din cele mai frumoase insule ale Cicladelor este Mikonos, renumită pentru pitorescul și arhitectura ei specifică, cu casele ei de un alb ce contrastează puternic cu movul oleandrilor și verdele arborelui de piper, cu străzi înguste, dar meticulos de curate, cu morile de vînt ale căror pînze se oglindesc în azurul mării. O insulă cu locuitori ospitalieri care se ocupă cu pescuitul și artizanatul.

Frumusețile insulei atrag mulți vizitatori străini în fiecare an. În afara acestora, Mikonos a atras întotdeauna, și mulți... pelicani care, după un anumit timp de ședere, și-au luat zborul spre alte meleaguri. Rămășeseră la un moment dat în insulă, doar trei. Dar într-o zi, spre regretul localnicilor, și-au luat și ei zborul. În aceeași seară însă, un grup de pescari s-a reîntors în port cu un „fugar" care, în urma atacului unui stol de pescărușI, se refugiase într-o barcă pescărească. Nu mică a fost bucuria localnicilor care i-au dat numele de „Petros", asigurîndu-i hrană și un cuib.

De atunci, „Petros" a devenit „copilul răsfățat" al insulei și al turiștilor care-l vizitează cînd ancorează în Mikonos. Într-o zi însă, el a dispărut. Zburase în insula învecinată — Tinos — pentru a-și găsi o... „soață". Localnicii din Tinos, „geloși", probabil de faima insulei Mikonos, n-au mai vrut să-l restituie acesteia pînă cînd, prefectul din Ciclade s-a văzut nevoit să intervină astfel ca această nouă „frumoasă Elena" să poată fi eliberată din captivitatea insulei vecine.

S-a organizat o adevărată „cruciadă" la care au luat parte cei ce se îngrijeau de „Petros". O mică flotilă își desfășură pînzele cu direcția Tinos, pentru a-l elibera pe „Petros". Cetățenii Tinosului au trebuit să-l restituie pe „Petros" în cadrul unei „ceremonii" și se spune, că s-ar fi semnat chiar și un protocol...

Din ziua aceea „Petros" duce o viață așezată în Mikonos, alimentîndu-se zilnic cu trei kilograme de pește. Primăria din Mikonos îi „plătește" o subzistență lunară de o mie de drahme. „Petros" are un program fix; el stă în casa unuia din cei mai nevoiași localnici unde mănîncă și doarme la ore fixe. Iar cînd stăpînul său, Theodoris, uită să mai plece din tavernă, „Petros" îl așteaptă să-l conducă acasă...

Despre „Petros" — devenit azi „vedeta insulei" se spune că este fotografiat mai des decît o mare actriță de cinema. În toate sezoanele se vînd 800 000 de cărți poștale care prezintă pelicanul în diferite „poziții", peste 150 000 de turiști îl fotografiază, iar un fotoreporter localnic îi dedică zilnic un film de 30 metri.

„Petros" a „pozat" alături de diferite personalități. Se spune că „soața" lui, „Irena" este foarte „geloasă". Cînd se apropie de el turiste tinere și frumoase, ea începe să „atace"...

Acum cînd familia lui „Petros" se va mări, stăpînul său se gîndește să ceară și mărirea subzistenței. La urma urmei nu poate fi neglijat singurul „cetățean înaripat" al insulei. Se spune că localnicii așteaptă acum cu nerăbdare momentul cînd „vedeta" lor va deveni „tată". Iar turiștii care poposesc în Mikonos se interesează mai întîi de „Petros" despre care au auzit de la compatrioții lor, sau l-au cunoscut din cărți poștale.

D. GH.

Oameni de departe

Trenul venind de la Londra a tras direct în gara maritimă a portului Dover. Călătorii care merg mai departe, spre Franța, intră cu valizele în hala mare unde se face revizia vamală și controlul pașapoartelor. O ușă a halei conduce spre chei unde așteaptă micul steamer care face naveta între Dover și Calais.

Hamalul mi-a urcat bagajele, le-a depus la magazie și — pentru că timpul e frumos — mi-a oprit un „chaise-longue" pe punte, la pupă.

— Luați loc aici, sir! O să puteți privi, depărtîndu-se coasta engleză. Aveți noroc azi; nu e vînt; marea e calmă...

Mă instalez comod, acoperindu-mă cu pătura pe care mi-o aduce un steward. Vasul se pune în mișcare. Înaintăm de-a lungul coastei albe, cretoase, a Angliei, care-și oferă grațios privirilor, dantela nesfîrșită. Un turn subțire se ridică parcă din mijlocul spumei marine: Farul. În vîrf, o miniatură neagră agită ceva. Cînd ne apropiem, vedem mai bine. Gardianul farului ne semnalizează „călătorie bună". De pe steamerul nostru i se răspunde cu trei semnale scurte de sirenă. Mă ridic și agit batista spre omul din vîrful turnului care veghează intrarea în port. Domnul de lîngă mine mă privește îndelung, apoi îmi adresează cuvîntul:

— Vă plac oamenii singurateci?

— Nu e vorba de asta. Sînt mai aproape de tipul sociabil. Și tocmai de aceea îndrăgesc pe acești oameni ai farului. Mi se pare că ei acceptă cu devotament singurătatea tocmai pentru că ea are — paradoxal — semnificația mare a frăției umane. Farul e simbolul prezenței umane pentru toți navigatorii aflați între apă și cer.

Domnul mă privește cu o căutătură foarte satisfăcută. Se vede bine că îl bucură răspunsul. După un timp de tăcere, mi se adresează din nou:

— Noi, englezii nu prea sîntem indiscreți. Totuși, dacă nu mi-o luați în nume de rău, v-aș întreba: Vă pricepeți la navigația marină?

Izbucnesc în rîs:

— Cîtuși de puțin! Sînt de profesie gazetar. N-am nimic comun cu meseria de marinar. Despre faruri și oamenii lor mi-a vorbit odată un coleg, ziarist și poet francez. El e breton. S-a născut pe malul mării într-o familie de navigatori. A scris o carte intitulată „Focurile mării" în care glorifică eroismul solitarilor gardieni ai farurilor...

— E foarte interesant! Ce păcat că n-am știut pînă acum! Eu sînt inginer și mă ocup de farurile de pe coasta noastră. Cunosc bine pe gardieni. Sînt și ei, în felul lor niște poeți... În orice caz practică poezia eroismului cotidian, modest și anonim, închinat vieții, siguranței drumurilor mării.

— Colegul meu a dedicat cartea pe care a scris-o unei familii întregi de gardieni: „Lui Georges și Louis — Eugène Kerfriden, gardieni ai farului de la „Pietrele Negre" în amintirea tatălui lor Eugène Kerfriden și a bunicului lor Nicolas Kerfriden care au păzit, începînd din 1871, luminile de la „Pietrele Negre".

Englezul, sobru și rezervat, bate acum din palme ca un copil.

— Wonderful! Minunat! Cunosc farul de la „Pietrele Negre". Cine călătorește de la Bordeaux sau Nantes spre Cherbourg nu se poate să nu-i vadă silueta, să nu privească vîrful crenelat care îi dă o majestate unică. E un far izolat așezat pe stîncile micului arhipelag „Pietrele Negre" la 80° 18'43" latitudine nordică și...

Îl întrerup:

— Inutil să-mi dați detalii tehnice. Nu mă pricep...

— Adevărat, scuzați-mă; de fapt voiam să spun că știu bine farul, dar nu cunoșteam amănuntul că, din secolul trecut, aceeași familie îl veghează... Pentru dumneavoastră, am de povestit altceva decît despre grade de latitudine și longitudine. Întîi că, de mii de ani, „focurile mării" exercită un adevărat miraj pentru orice om cu suflet sensibil. Poeții le cîntă de cînd au apărut ele pe lume. Cînd, în visul lui de orb, Homer a voit să zugrăvească splendoarea scutului lui Ahile, el i-a comparat strălucirea cu aceea a focurilor aprinse pentru călăuzirea navigatorilor. Montaigne, primar la Bordeaux, s-a ocupat personal de construirea farurilor. În istoria literaturii au rămas pagini nemuritoare de la Wordsworth, Walter Scott, Alphonse Daudet, Kellerman, Sienkiewicz și cîți alții care au urcat, emoționați, mica scară spiralată ducînd spre vîrful de unde, noaptea, țîșnesc chemări luminoase spre mateloții venind de departe: „Curaj; fraților voștri, oamenii, sînt aici! Mai e puțin pînă la țărm! Vă indicăm drumul cel bun!".

— Domnule, spuneați că sînteți inginer. Constat că sînteți poet.

— Nu e incompatibilitate între una și alta. De altfel, trebuie să vă spun că oricine se ocupă de faruri ajunge pînă la urmă să înțeleagă și să iubească poezia. Din vîrful farului scrutezi întotdeauna zarea... Un fir de văzduh se strecoară în suflet și îi încălzește solitudinea. Cred că așa se explică de ce, cu toate primejdiile, încă nu s-a întîmplat ca un om al farurilor să-și schimbe meseria.

— E periculos la far? N-am știut!

— Periculos? Nu vreau să vă fac un întreg istoric. Să vă spun doar că nu odată gardianul rămîne singur, săptămîni în șir, fără apă și fără hrană, între valuri, atunci cînd furtuna nu permite venirea schimbului sau aprovizionarea. Citeodată, cade bolnav, sau este rănit. Dar niciodată, cîtă vreme gardianul mai are un strop de putere, nu se întîmplă ca farul să-și înceteze semnalele. De sute de ani, acești oameni scriu cu litere de lumină și uneori cu litere de sînge — o epopee. O epopee a sacrificiului tăcut, închinat salvării altora.

— Se întîmplă ca farurile să nu reziste furtunii?

— Dacă se întîmplă!... În largul portului Plymouth, farul de la Edystone s-a prăbușit sub asaltul valurilor îngropînd pe gardian și pe inginerul constructor care se afla atunci acolo. La farul de la Armen, la vest de insula Sein și la farul Skerryvore din largul coastei occidentale a Scoției, gardienii au luptat împotriva incendiului pînă la ultima picătură de vlagă... Pe urmă sînt vasele — far, ancorate la punct fix. V-ați gîndit vreodată ce pătimesc oamenii lor în timp de furtună? Și cîte s-au scufundat?... Dar, în sfîrșit, n-aș vrea să continui cu exemplele. Mai bine vă povestesc altceva. Ceva care cred că o să vă intereseze mult, fiind vorba de un confrate al dumneavoastră, un ziarist.

— Vă rog, ascult cu nerăbdare.

— În largul capului „Land's End" e farul de la „Bishop Rock". Zona e bîntuită de curenți răi și baza farului este aproape în tot timpul anului inundată de valuri. Turnul, lovit din toate părțile de talazuri puternice, oscilează sub presiunea mării. Locul e izolat și teribil. Ei bine, aici și-a ales un radioreporter de la postul „B.B.C." locul pentru un reportaj. Ziaristul se numește Edward Ward. El a plecat cu o vedetă, pe la începutul lunii decembrie și a debarcat la „Bishop Rock" pentru a-l cunoaște pe gardianul care, noapte de noapte, înfruntînd urgia naturii, trimitea în zare evantaiul de lumini indicatoare, binecuvîntate de toți navigatorii aflați în acea parte de ocean inospitalieră! Furtuna s-a dovedit însă, în acel an, mai cruntă ca oricînd. Săptămîni de-a rîndul nu s-a mai putut stabili nici o legătură cu farul. Sus, în turnul de granit, asaltat de oceanul dezlănțuit, ziaristul trăia, alături de gardian, viața de veghe, de privațiuni, de neliniști și de luptă, viața oamenilor de pe faruri. Ward a scris atunci cel mai frumos reportaj al vieții sale. Acolo, în turnul izolat, l-a găsit anul nou. Departe de casă, singur, doar cu omul tăcut și calm al farului, a înțeles în acea noapte mai bine ca oricînd pe eroul reportajului său. După zile de „raționare" a alimentelor, gardianul a scos o sticlă de gin ascunsă și, la miezul nopții, a deschis-o pentru a ciocni un pahar cu oaspetele său. În șuierul sinistru al vîntului, în mugetele cumplite ale talazurilor mari cît muntele, gardianul, liniștit și surîzător, încuraja pe bietul gazetar. Turnul se clătina mai tare ca de obicei; în mica magazie nu mai erau deloc alimente. Dar omul „focurilor mării" zîmbea urînd celuilalt sănătate. Și în acest timp, reflectoarele puternice ale farului brăzdau cerul, lansînd un semnal...

— Era, desigur, un semnal prin care gardianul cerea ajutor...

— Nu, my dear; nu dragul meu; semnalul farului lansa în noapte: „Happy new year!", „Un an nou fericit!"

L. SĂRĂȚEANU

E posibil ca un brutar să execute o pîine lungă de 3,20 m.? Această uriașă pîine a fost făcută în Franța, cu prilejul unui concurs organizat la o consfătuire agricolă, care a avut loc nu de mult în localitatea Crecq (departamentul Creuse). Brutarul Pierre Ventenat a prezentat o pîine care a stîrnit curiozitatea și admirația unui numeros public prezent la concurs. Această pîine măsoară 3,20 m. în lungime, 40 cm. în lățime, 20 cm. în grosime și... 36 kg. în greutate. Coptul pîinii a durat 2 ore și jumătate. În fotografie: uriașa pîine în momentul scoaterii din cuptor.

MODA 1964

O zi de iarnă privită prin prizma ţinutei vestimentare ridică cîteva probleme de... modă. Ce îmbrăcăminte e potrivită pe stradă, la munte sau în casă, ce linie să aibă rochia pentru după-amiază sau seara, ce garnitură de blană alegem la palton — bineînţeles în ton cu căciuliţa — în sfîrşit, accesoriile de mare importanţă pentru ţinuta unei femei care se îmbracă cu gust, acestor cîteva întrebări caută să le răspundă pagina de modă de astăzi.

Făcînd cîteva incursiuni în viitor, înfăţişînd cîteva mici „secrete" din moda anului ce vine, modelele prezentate dezvăluie o linie simplă, cu predilecţii pentru garnituri de blană şi accesorii combinate în tonul rochiei sau paltonului. Modelele sînt grăitoare, mai grăitoare decît orice comentariu...

Desene de Tanţi PFENNINGS

SPECTACOLUL magazin

Portativ muzical gălățean

Teatrul muzical din Galați, deși tînăr (n-a împlinit încă 7 ani !) a reușit să se afirme ca o formație matură, cu o activitate bogată, cu preocupări multilaterale. Cine urmărește afișele, are din primul moment impresia că în Galați există operă, operetă și teatru de estradă. În realitate, toate aceste trei surori siameze muzicale. sînt întruchipate într-una singură. Pe scena acestui teatru s-au prezentat lucrări din creația muzicienilor noștri și a altora de peste hotare fiind răsplătite cu ropotul aplauzelor.

La acest sfîrșit de an și mijloc de stagiune, colectivul teatrului se află în frigurile unei noi premiere. Cortina trebuie să se ridice peste spectacolul popularei Mam'zel Nitouche.

În prag de an nou, am stat de vorbă cu Silviu Zavulovici, directorul teatrului, aruncîndu-ne privirile dincolo de granița acestui an care se încheie, referindu-ne deci la perspective.

— Ce va aduce anul 1964 spectatorilor gălățeni ?

— *În primul rînd, revederea celor aproape 30 de opere și operete cît cuprinde repertoriul nostru. Bineînțeles, mereu reînnoite, revăzute, astfel încît ele să corespundă pe deplin pretențiilor publicului nostru. Apoi, o seamă de noutăți.*

— Cînd spuneți „o seamă" de noutăți vrem să credem că este vorba de o listă apreciabilă de proiecte.

— *În adevăr. Avem în vedere, în perspectivă, „Coppelia", „Tosca", „Căsătoria secretă" și „Dragoste de țigan". Dintre acestea, „Coppelia" ridica în trecut cele mai multe probleme. Spectacolul, după cum se știe, pune înainte de toate problema unui corp de balet corespunzător și calitativ și numeric. Cu cei 33 de balerini de care dispunem, avem posibilitatea și curajul de a trece la montarea operei.*

— N-ați amintit nimic în această expunere de creația originală, românească. Se proiectează ceva ?

— *Se proiectează și aș vrea să cred că se va realiza. Teatrul nostru a convenit cu compozitorul Radu Șerban să ne scrie o operetă al cărei titlu provizoriu este „Ploaie cu soare". Ea este dedicată colectivizării agriculturii.*

Și fiindcă sîntem la capitolul lucrări originale, aș mai aminti de încă două. De data aceasta este vorba de estradă. Aici ne vom prezenta cu două lucrări, pe teme legate de realitățile regiunii noastre.

Lucrăm cu două grupuri de autori. Primul, compus din Florentin Delmar, Horia Șerbănescu și Sadi Rudeanu, a scris „Concert de mare tonaj". Spectacolul este pus în scenă de regizorul bucureștean B. Fălticineanu. El vorbește despre oameni și realizări de pe șantierele Combinatului siderurgic, despre șantierele navale din localitate etc.

Al doilea grup, compus din H. Mălineanu, Jack Fulga și H. Negrin, prezintă „Nuntă la estradă". Tematica — agricultura nouă a regiunii.

— Credem că teatrul gălățean — ca orice teatru — vine în fața publicului și cu alte producții, de alte genuri. Dacă cumva întrebarea poate fi urmată și de un răspuns concret, v-am ruga să ni-l dați.

— *Vom da o mai mare atenție concertelor, mult agreate de spectatori, după cîte am putut constata pînă acum. Avem forțele necesare pentru organizarea concertelor alcătuite din selecțiuni din opere. Nu ne vom rezuma numai la arii le din operele ce le jucăm și pe care spectatorii le pot auzi în întregul lor context, ci și la altele din opere pe care nu le-am pus încă în scenă.*

Sperăm ca, foarte curînd, să oferim publicului gălățean un concert de muzică ușoară românească dat de orchestra și soliștii noștri. Concertul se va axa pe creațiile interpretate la recentul festival de la Mamaia.

În programul nostru figurează, de asemenea, recitaluri date de instrumeniștii orchestrei teatrului și de balerini.

— Ce veți face pentru ca numărul iubitorilor spectacolelor muzicale să fie în continuă creștere ?

— *În această direcție vom folosi cîteva metode pe care le socotim rodnice.*

Pentru a cîștiga publicul tînăr — elevi și studenți — organizăm cicluri muzicale sub titlul „Muzica de-a lungul veacurilor", cu conferințe și exemplificări.

În vederea cunoașterii spectacolelor noastre vom prezenta, în principalele întreprinderi, așa numitele „concerte-afiș" compuse din selecțiuni.

La sate, vor pleca brigăzi cu programe pe înțelesul și pe gustul colectiviștilor.

Publicului brăilean îi vom oferi, în continuare, o stagiune permanentă, jucînd în sala clubului uzinelor „Progresul" astfel ca Brăila să aibă, pe lîngă un teatru de dramă și unul muzical.

— Acum, înaintea Anului Nou, o întrebare : Ce vă doriți ?

— *N-aș vrea să spun că ne dorim succese, săli pline și multe altele de acest fel, fiindcă ele se subînțeleg. Am dori să ni se realizeze o doleanță mai veche a noastră și a publicului : să existe mai multe și mai potrivite mijloace de transport spre teatru la orele de începere și de închidere a lor. Mulți spectatori se plîng, pe drept cuvînt, că pînă ajung aici trebuie să străbată, pe jos, întregul oraș. Gîndiți-vă ce mult timp îi trebuie cetățeanului din noul cartier Țiglina ca să ajungă la teatru ! El stă exact în cealaltă parte a orașului. Autobuzele care circulă pe această rută nu-i ajută decît parțial. Se impun, deci, măsuri mai operative.*

N-am putut să-i spunem „dorința dumneavoastră s-a împlinit", deoarece formula aceasta magică n-o poate rosti decît conducerea Întreprinderii de gospodărie orășenească.

Nu putem dori decît să o rostească pentru la anul și la mulți ani !

Const. SÎRBU

Balerina Ileana Iliescu în rolul Odette-Odile din baletul „Lacul lebedelor" de Ceaikovski.

Cercul de acordeoniști al copiilor de la Casa de cultură a sindicatelor din Craiova pregătește un spectacol. Iată-i pe interpreți în timpul unei repetiții.

ANUL NOU LA TELEVIZIUNE

În aceste zile cînd, așezat în fotoliul său comod spectatorul urmărește obișnuitele programe pe micul ecran, studioul de televiziune trăiește emoția unor mari pregătiri. Repetițiile sînt în toi. Interpreți, regizori, operatori, scenografi, tehnicieni și, firește, înaintea tuturor autorii textelor și redactorii emisiunilor de Anul Nou se agită febril. Numai Moș Gerilă e de negăsit. În absența lui, stăm de vorbă cu tov. AL. CORNESCU, directorul programelor.

— *Anul acesta, ne spune dînsul, studioul va avea ca oaspeți un mare număr de artiști din toate genurile care se vor perinda în noaptea revelionului prin fața aparatelor de luat vederi începînd de la orele 22 pînă în jurul orei 4 dimineața. Spre deosebire de alți ani, vom asigura o varietate mai mare a programului de revelion, datorită faptului că momentele comice vor fi mai scurte, iar nici un cîntăreț nu va interpreta mai mult de două bucăți muzicale.*

— Noutăți ?

— *Pentru prima oară organizăm o prezență activă de Revelion a artiștilor profesioniști din cîteva centre culturale ale țării — Iași, Cluj, Constanța, Timișoara — cu programe interpretate de ei în decorul specific și autentic al orașelor unde lucrează.*

— Interpreți, soliști, orchestre ?

— *Toți cei mai cunoscuți și mai iubiți de publicul spectator. Soliștii vor fi însoțiți în studio de celurite formații orchestrale, de la cele mai mari la cele mici, astfel încît fiecare să-și poată executa melodia cu orchestra cu care a repetat-o.*

— Pentru 1 ianuarie ?

— *Vom deschide emisiunea mai devreme, în cursul după-amiezii, cu un spectacol pentru copii transmis dintr-o sală cu public. Va fi o fantezie de iarnă cu pom, cu omul de zăpadă și alte surprize plăcute și... tradiționale. În principal vor interpreta copiii, dar nu vor lipsi, firește, nici comici reputați.*

La orele 18, cei maturi vor putea viziona un spectacol pentru ei intitulat „Varietăți din varietăți". Este un spectacol de selecțiuni din toate emisiunile de varietăți transmise în cursul anului 1963. În încheiere un film artistic.

— La 2 ianuarie ?

— *Opereta „Paganini" în transmisie de la Teatrul de Operetă.*

Este o tradiție să dăm spectatorilor noștri o operetă la fiecare început de an. Atît noi cît și conducerea Teatrului de operetă sîntem bucuroși s-o continuăm.

— La 3 ianuarie ?

— *Relâche.*

După relâche programul televiziunii reintră în normal.

Premiere ale teatrelor bucureștene

Anul Nou găsește colectivele teatrelor noastre în plină activitate pentru realizarea unor noi spectacole.

Care vor fi premierele anului 1964 ?

TEATRUL DE OPERĂ ȘI BALET AL R.P.R. *va invita curînd spectatorii să vizioneze baletul* „Iancu Jianu", *muzica aparținînd compozitorului Mircea Chiriac, iar libretul lui Oleg Danovschi. De asemenea, are în pregătire opera pentru copii* „Motanul încălțat" *cu muzica de Cornel Trăilescu și libretul de Tudor Mușatescu.*

NAȚIONALUL *va prezenta spectacolul cu piesa lui Schiller* „Maria Stuart", *(regia Miron Niculescu), comedia lui G. B. Shaw* „O femeie cu bani" („Milionara") *pe care o pune în scenă regizorul Mihai Berechet. O altă premieră va fi noua lucrare a dramaturgului Paul Everac intitulată* „Miracolul", *aflată în repetiție în direcția de scenă a lui Moni Ghelerter.*

Prima premieră a anului 1964 a TEATRULUI DE COMEDIE *va fi piesa* „Rinocerii" *de Eugen Ionescu. Regia o semnează Lucian Giurchescu.*

La TEATRUL „LUCIA STURDZA BULANDRA" *se pregătește premiera piesei* „Jocul de-a vacanța" *de Mihail Sebastian (regia Valeria Moisescu).*

La TEATRUL „CONSTANTIN NOTTARA" *vom viziona spectacolul cu piesa* „Zizi și formula ei de viață" *de Sidonia Drăgușanu pusă în scenă de regizoarea Sanda Manu. O altă premieră :* „E vinovată Corina ?" *de Laurențiu Fulga (Regia : Dinu Negreanu).*

TEATRUL MUNCITORESC C.F.R. *pune în scenă după premiera cu* „Gaițele", „Jurnalul unei femei" *a dramaturgului sovietic Konstantin Finn și* „N-avem centru înaintaș" *de Nicuță Tănase.*

La TEATRUL PENTRU TINERET ȘI COPII *se vor monta spectacolele cu piesele* „Richard al II-lea" *de Shakespeare,* „Orologiul Kremlinului" *de N. Pogodin,* „Vulpile" *de Lilian Hellman. De asemenea, vor vedea lumina rampei cîteva piese originale. La sala pentru copii se pregătesc premierele* „Nu prea albă ca zăpada" *și* „Motanul descălțat" *de Alecu Popovici.*

TEATRUL REGIUNII BUCUREȘTI *va prezenta premiera piesei* „Punctul culminant" *de Gh. Vlad. O altă premieră va fi* „Poveste de iarnă" *de Shakespeare.*

TEATRUL DE STAT DE OPERETĂ *are în repetiție noua operetă românească* „Tîrgul de fete" *cu muzica de Filaret Barbu și libretul de Traian Iancu.*

La TEATRUL SATIRIC MUZICAL „CONSTANTIN TĂNASE" *se pune în scenă un spectacol de miniaturi de Mircea Crișan, Al. Andy și Radu Stănescu. De asemenea, va intra în repetiție un concert cu caricaturi de Nell Cobar.*

La începutul anului nou, sub egida O.S.T.A. se va prezenta în sala Dalles premiera spectacolului de estradă „Electro-Stroe '64".

Acestea sînt numai o parte din premierele anului nou 1964.

S. N.

Sub cupola CIRCULUI

Aleea Circului... în larga îmbrățișare de beton și sticlă a noilor blocuri își desface imens cupola unduită, Circul de Stat. El a intrat de aproape patru ani în peisajul bucureștean cu firescul noului ce se instalează aici, ca și pretutindeni în țară, sub semnătura armoniei și a eleganței, a supleței și a luminii.

În dimineața în care am făcut popas la Circul de Stat, repetițiile erau în toi. E foarte greu într-o asemenea zi să iei un interviu, aproape imposibil. Dar arma reporterului, perseverența, îi vine atunci în ajutor.

Mă strecor printre oameni și decoruri. Iată, o moară de vînt, ca în cartea lui Cervantes, colo un aruncător de cuțite. Mă feresc, precaută. Cercuri fosforescente îmi întretaie drumul. Caut. Lîngă ghitere, în manejul mic, îl găsesc pe cel atît de căutat. Cred că ați ghicit despre cine este vorba ? Directorul Circului de Stat Mircea Avram.

— Un interviu ? mă interpelează directorul.

— Unul scurt.

— Scurt !? — zîmbește neîncrezător.

— Cinci minute.

Instalați „comod" printre decoruri și recuzite, discuția prinde cheag. Atac prima întrebare :

— Proiecte de viitor ?

— Multe... În primul rînd creșterea nivelului calitativ al spectacolelor de circ. Abandonarea înșiruirii întîmplătoare a numerelor de circ și culegerea lor într-un spectacol unitar, cu temă, cu acțiune chiar.

— Un asemenea spectacol a fost „Don Quijote în arenă" ?

— Da. E de fapt prima încercare.

— Reușită ?

— Cuvîntul și-l vor spune spectatorii. Adică, mai precis, în mare măsură și l-au spus. Sînt doar cei mai severi critici.

— Și... Dar n-apuc să-mi formulez întrebarea că interlocutorul meu continuă...

— Vrem să facem spectacole din ce în ce mai bune, de aceea ne-am gîndit la perfecționarea numerelor existente și introducerea altora noi, de mai mare performanță. De altfel, am organizat și cursuri de perfecționare profesională a artiștilor.

— Adică tot ce este necesar unui artist de circ ?

— În mare măsură. Cît despre proiectele de viitor, pe care le avem în planul nostru unele au și prins viață. Adică, mai concret, zilele trecute s-a perfectat schimbul de experiență între circul nostru și circul sovietic, unde va pleca dresoarea noastră de lei, pantere și tigri, Lidia Jiga. Acolo, sub îndrumarea maestrului Boris Eder, va pregăti o nouă dresură de animale sălbatice. Totodată, ne-am preocupat și de lărgirea schimbului de experiență cu alte circuri și de aducerea unor programe variate. La secretariatul literar au și sosit textele unor noi scenarii. E vorba despre spectacolele „Meridianele circului" și „Păcală și Tîndală". Aceasta va fi o feerie, cu elemente din bogatul nostru folclor. Va fi o paradă de costume naționale și dansuri populare. Apoi, își vor da concursul cei mai buni artiști ai circului nostru : gimnaști, dresori. Se încearcă o dresură originală cu animale din fauna țării, iar trapeziștii vor fi, cred, revelația spectacolului. Pe macarale și pe helicoptere vor fi fixate trapezele. Va fi o acrobatică aeriană la mare înălțime.

— Helicopter ?

— Da. Deoarece spectacolul se va da și în aer liber în fața a mii de spectatori, la Stadionul „23 August". Doi comici în costumele lui Păcală și Tîndală, eroii povestirilor noastre, vor aduce cu ei... dar mai bine să rezerv și eu cîteva surprize. E tot o tradiție de Anul Nou — mă avertizează tov. Avram.

Îi mulțumesc directorului și-mi i-au rămas bun.

— O clipă, mă oprește.

Bucuroasă, îmi pregătesc din nou bloc-notesul.

— Nu... Nu e nevoie. E vorba de o urare pe care vreau s-o fac prin dumneavoastră, tuturor cititorilor revistei „Magazin" : un an nou, fericit și multe spectacole bune de circ. Cred că sînt în asentimentul spectatorilor... și, bineînțeles, al cititorilor. Nu ?

Carmen CONSTANTINESCU

TEATRUL REGIONAL BUCUREȘTI: „DRACUL UITAT" de JAN DRDA

Cronică teatrală

Drda este un scriitor multilateral — romancier, nuvelist, gazetar, reporter și... dramaturg. Ne bucurăm de cunoștință, și păstrăm, după această primă luare de contact, impresia plăcută pe care trebuie s-o lase un scriitor vital, înclinat spre un umor sănătos, căruia îi deschide toate porțile spre comic și hazliu, lăsîndu-l să se desfășoare în voie, fără nici un fel de opreliște și limită, atîta timp cît el se sprijină pe o idee, și sprijină o idee pozitivă și folositoare.

Ceea ce este cu deosebire atrăgător și ceuceritor în hazul lui Drda vine din seva umorului folcloric, din acea viguroasă vînă, gîlgîitoare de ris și jovialitate, al cărui sînge năvalnic circulă prin basmul popular al tuturor popoarelor și al tuturor timpurilor. Dar nu numai procedeul comic este de natură folclorică în comedia lui Drda, ci însăși materialul și încadrarea lui. Povestea diavolului care îngrijorat de faptul că oamenii devin „prea" buni, iar cantitatea de păcat scade, — coboară pe pămînt, și încarnîndu-se, îndeamnă lumea la rele, constituie una din schemele fundamentale și aproape fixe ale folclorului, în aceeași măsură ca și povestea lui dumnezeu care, alarmat de împăcătoșirea umanității, coboară pentru a a îmboldi chipurile, pe calea virtuții. Spațiul social și istoric al „coborîrii" și încarnării este satul, căci schema s-a cristalizat în epoci imemoriale, în lumea țărănească. O serie de figuri reprezentative și constitutive ale mediului rural — morarul, fierarul, văduva săracă, tînăra fată în pragul măritișului — intră în conflict cu diavolul, care, nu rareori, se încarnează sub chipul preotului. Soluția conflictului se produce, fără excepție, în defavoarea dracului, care reprezintă, în morala populară, spiritul răului, factorul negativ al vieții, al luptei omului pentru fericire.

Folclorul nostru rominesc e plin de această temă, și ascultînd comedia lui Jan Drda te afli într-o atmosferă deosebit de familiară, cu impresia de a asculta, într-o versiune foarte ușor modificată, un basm al lui Creangă sau al lui Ispirescu. Diavolul duce o acțiune de subminare civică a moralei, izgonind pe văduva săracă, învrăjbind pe fierar și pe soția acestuia, împingînd spre desfriu pe bogata morăriță din partea locului, ispitind cu gîndul crimei și al bogăției pe Honja și Marncinka, cei doi tineri săraci care aspiră la căsătorie și fericire. Refugiindu-se în pădure, văduva săracă descoperă o colibă părăsită în care vrea să se adăpostească. În colibă, însă, și-a făcut culcuș un diavol „uitat", un diavol dezafectat, ca să zic așa, care nu-și mai exercită de mult misiunea blestemată, devenind un fel de comic și simpatic animal, lesne de domestiticit. Marncinka îl umanizează, trezește în el adevărate sentimente omenești, astfel încît, în momentul în care i se taie coada și i se smulg coarnele, diavolul nostru este un om adevărat și demn de acest nume. Cu ajutorul lui, sătenii îi demască pe adevăratul diavol-popă, și-l ucid, comic și simbolic prin acțiune unită.

Lupta împotriva superstițiilor și a religiei nu se oglindește în această comedie în nuanța ei de actualitate specifică și proprie epocii noastre, ci în viziunea populară tradițională. În condițiile acestea, desigur că obligația, și chiar necesitatea, de invenție, de observație riguroasă și ascuțită a unor fenomene sociale și psihologice cu totul noi, ne apare stringentă. Drda se putea mulțumi să lucreze exclusiv pe canavaua fixată de veacuri, aportul spiritului său de scriitor modern reducîndu-se la cîteva ecouri umoristice care sînt de un haz incontestabil în contrastul lor cu izul medievalgotic al imaginii de basm popular. Nu se poate ascunde, însă, că din punctul de vedere al inventivității *în schema tradițională*, adică al inventivității dramatice propriu zise, Drda n-a făcut un efort considerabil, ceea ce — în unire cu remarca de mai sus, privitoare la lipsa unei problematici noi, de actualitate a zilelor noastre — are de efect că opera sa suferă de naivitate și chiar de simplism, recomandîndu-se, mai curînd, ca o comedie mai mult pentru copii. Ea pare adresată unui public adult numai prin anumite accente de liberă manifestare a unui erotism instinctual și a limbajului, care face parte integrantă din spiritul tradițional al folclorului, și pe care scriitorul nu a păcătuit de loc introducîndu-le în textul său. Este însă discutabil dacă regizorul, inspirîndu-se dintr-o anumită permanență, categoric licențioasă, a desenului și gravurii medievale, nu a exagerat atunci cînd a supraaccentuat, prin gest, aceste accente.

Dar, așa cum e, comedia lui Jan Drda are incontestabile calități educative și trainice, are spontaneitate și dinamică firească, are, mai ales, un haz viu și nedesmințit, care se comunică direct și cu tîlc și pe care publicul îl primește rîzînd sănătos și mereu aprobativ.

Spectacolul se prezintă întru totul corespunzător textului, și, ca atare, cred că poate fi aprobat fără dificultate. În nelipsitul „cuvînt al regizorului" din programul spectacolului, regizorul Dinu Cernescu afirmă că între intențiile sale a intrat și aceea de a „polemiza" cu „maniere vechi de jucat teatru". N-am prea înțeles cu cine „polemizează" regizorul, căci, evident, nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să pună în scenă o comedie-basm popular, la modul solemn, grav psihologizant — așa cum nu i-a trecut prin minte nici lui. Deci, lăsînd la o parte „polemica", Cernescu a realizat un spectacol vioi, dinamic.

Cu privire la „draci", satira trebuie să fie alta, și a fost — caricaturală, grotească, bazată pe o clovnerie, uneori, dar nu deseori, excesivă, prin monotonie.

Interpretarea actoricească este foarte bună, în ansamblu, cu toate că (sau, poate, tocmai pentru că) Dinu Cernescu preocupat mai ales de dinamica și hazul general ai „jocului", nu se ocupă intens și direct cu munca actoricească individuală. Mai toate rolurile sînt întinse și generoase, organizate însă, în jurul a trei personaje principale : „Dracul uitat", diavolul care se preschimbă cu sinceritate în om, pe care l-a interpretat, cu excelenta sa dotație mimică și clovnească — Mihai Pălădescu care a știut să sugereze și un embrion de evoluție sufletească, deosebit de emoționantă ; „Dracul încarnat", care se preschimbă nesincer și simbolic în popă, căruia Dimitrie Dunea i-a dat mult haz de contraste și simulațiuni strălucite ; văduva săracă, pe care a interpretat-o cu remarcabilă vigoare și savoare populară, Angela Macri, actriță foarte indicată pentru acest gen de roluri, căruia îi este, însă, indispensabil să facă un efort de variație și inventivitate psihologică. În rolul fierarului care este, aci, și al ironizării soților geloși și cam săraci cu duhul, Dominic Stanca a realizat o creație minuțioasă, dar în care se simte geneza laborioasă a comicului. Pe chiabura și coapta morărească a jucat-o Dodo Iconomu, cu mijloace dintre cele mai simple, dar cu totul la locul lor. Soția fierarului, un soi de „cumătră din Windsor", care-și duce de nas soțul gelos, dar este o nevastă cinstită și plină de omenie, a fost, în interpretarea Dorinei Lazăr, mulțumitoare, deși adeseori stînjenită, atît de autor cît și de regizor. Ștefan Cremenciuc și Ștefania Georgescu, au interpretat cuplul tinerilor îndrăgostiți, și au luptat cu succes deplin împotriva piedicilor pe care dracul de popă le presară în drum. Constantin Florescu, George Costin, Mihai Pruteanu și Aurel Tunsoiu au realizat cu mult brio rolurile de însoțire ale basmului.

Comedia a fost tradusă de Jean Grosu, într-un excelent și arzător stil satirico-popular, căruia i se datorește în mare măsură, temeiul de haz al spectacolului.

Radu POPESCU

Pe ecrane în 1964

Spectacol fără stagiune, filmul cunoaște, în schimb, cu o strictă periodicitate săptămînală acel „gong al premierei" care, la teatru de pildă, se lasă ceva mai mult așteptat... Iată de ce și reporterului plecat în căutarea noutăților ecranului pe anul care vine îi este infinit mai greu să le aducă pe toate sub ochii cinefilului. Cele cîteva sute de premiere, care vor atrage în sălile de cinema alte milioane de spectatori în 1964 este, evident, cu neputință să le trecem toate în revistă în spațiul modest al prezentului articol. Oricum, însă, pe cele mai interesante și atractive dintre ele le putem consemna încă de pe acum.

Printre cele mai importante premiere ale anului se va număra filmul „Ghepardul", distins anul acesta cu marele premiu la Cannes, o ecranizare a romanului cu același titlu de Giuseppe Tomasi di Lampedusa, în regia lui Luchino Visconti, având în distribuție pe Alain Delon și Claudia Cardinale. Un alt film italian, în distribuția căruia vom întîlni pe reputatul cineast sovietic Serghei Bodnarciuk se intitulează „Era noapte la Roma". Evocînd rezistența antifascistă italiană, filmul are ca regizor pe Roberto Rosellini. În sfîrșit, „Podul", (o producție R.F.G.), film premiat de 8 ori la diferite festivaluri internaționale.

Iubitorilor de filme de aventuri le anunțăm filmul sovietic „Legea Antarctidei", a cărui acțiune se petrece la Polul Sud, „Qivitog", un film danez, inspirat de lupta cu natura aspră a nordului, precum și ecranizările „Cei trei mușchetari" (francez) și „Ocolul pămîntului în 80 de zile" (american). Să adăugăm tot aici și un film comic polițist cu Fernandel intitulat „Asasinul se află în anuar".

Celor care preferă filme de operă și balet, ecranul le va oferi o „Seherazadă" în culori pentru ecran panoramic, produsă în studiourile franceze, „Rusalka", ecranizată în studiourile cehoslovace și baletul „Frumoasa din pădurea adormită" de Ceaikovski (sovietic).

Un lung metraj cu actori-păpuși, realizat în studiourile din R.D. Germană, intitulat „Orașul proștilor" va aduce pe ecran o creație reprezentativă a genului de animație.

Iată și cîteva ecranizări : „Madame Sans Gêne" (francez, panoramic), după piesa lui Victorien Sardou, „Priviți înapoi cu mînie" (englez) după o piesă de John Osborne, „Jurnalul Annei Frank" (american) după zguduitorul document al tinerei fete ucisă de hitleriști, „Uraganul" (chinez) după romanul lui Ciu Li-po.

Premierele românești ale anului sînt și ele numeroase. Să le amintim pe cele mai apropiate : filmul de aventuri „Pisica de mare", fantezia de inspirație actuală „Pași pe Lună" de Ion Popescu-Gopo, filmele dedicate prefacerilor înoitoare ale satului „Un suris în plină vară" în regia lui Geo Saizescu pe un scenariu de D. R. Popescu și „Dragoste lungă de o seară" în regia lui Horea Popescu după un scenariu de Al. Ican-Ghilia.

La rîndul său, studioul de filme documentare și jurnale de actualități „Al. Sahia" va prezenta spectatorilor scurt metraje interesante ca „Sub aripa vulturului", „Delta necunoscută", „Apusenii" și altele.

Cu aceste titluri, lista premierelor cinematografice ale anului 1964 e abia deschisă. Completarea ei va fi făcută însă... pe parcurs !

Eugen CRISTEA

Moment de la o filmare ? Nu. Cadru din filmul spaniol „Placido", care va rula anul viitor pe ecranele noastre

Anul sportiv internațional

● Mari evenimente și performanțe ● Sportivii romîni pe locul 8 în lume ● Caruselul recordurilor ● Pașaport pentru țara crizantemelor

Zborul lui Brumel la 2,28 m. deasupra stachetei, saltul record al americanului John Pennel cu prăjina, al patrulea „tricou galben" cucerit consecutiv de Jacques Anquetil în Turul ciclist al Franței, victoria lui Petrosian în campionatul mondial de șah, meciul de fotbal dintre selecționata lumii și echipa Angliei, înfrîngerea națională a Braziliei cu 5—1 la Bruxelles, a treia escaladare a Everestului, iată cîteva din evenimentele care au pasionat pe amatorii de sport din lume în anul 1963.

Bilanțul de sfîrșit de an menționează, de asemenea, între marile realizări ale anului succesul baschetbaliștilor brazilieni la campionatele mondiale, precum și victoriile repurtate de canotorii și voleibaliștii romîni la campionatele mondiale și europene. Cu deplin temei se poate spune că R.P. Romînă a avut o prezență remarcabilă în arena sportivă internațională, situîndu-se a opta din lume potrivit punctajului olimpic acordat în urma participării la diferite campionate.

Recorduri, recorduri, recorduri

Prolific în performanțe, una mai strălucitoare decît alta, anul preolimpic impune din nou constatarea că deocamdată nu se pot stabili, așa cum pretindeau unii, acele limite ale posibilităților umane. Se sare mereu mai sus, se aleargă mai repede, discurile și sulițele zboară tot mai departe, recordurile se succed parcă în ritmul teleimprimatoarelor. Nici nu se pune punct unui comentariu, că pe masa redacțiilor, de pe alt meridian al globului, soseste vestea unui record mai valoros. Febra olimpică a cuprins toate arenele, creînd climatul atît de propice realizării celor mai temerare tentative. E drept, recordurile nu ne mai uimesc ca altă dată, ne-am obișnuit cu ele, au devenit un fenomen caracteristic al vieții sportive din zilele noastre. Și totuși unele par a fi de-a dreptul imaginate de un Jules Verne al sportului.

Atletismul, copilul preferat al Olimpiadei, a luat un start bun spre Tokio.

În 1963 au fost doborîte sau egalate 24 de recorduri mondiale, 15 europene și cîteva sute de recorduri naționale. La capitolul efortului pur, performanța atletului sovietic Valeri Brumel — 2,28 m la săritură în înălțime — frapează cel mai mult imaginația, atît a specialistului cît și a amatorului de pe stradă. Într-adevăr, să sari cu 43 de centimetri peste propria ta înălțime, nu e la îndemîna oricărui muritor. Chiar dacă e la fel de greu să alergi maratonul (42,195 km) în 2 h. 15', Brumel a fost ales din nou cel mai bun sportiv al anului. Nu mai puțin izbitoare este realizarea atletului american John Pennel, care după un scurt „dialog" cu finlandezul Nikula a sărit cît o casă cu un etaj — 5,20 m. — folosind însă prăjina din fibre de sticlă. Cît contribuie omul și cît prăjina în acest record, aceasta este o controversă dezbătută și acum, cu înfocare, de partizanii bambusului și ai fibrelor sintetice.

În domeniul sprintului retragerea lui Harry, declinul lui Berutti, au readus negrilor americani, cel puțin în acest an, supremația pierdută la Roma. Doi mari atleți au relevat concursurile din 1963 : Bob Hayes — 9 sec. 1/10 la 100 varzi (ceea ce revine sub zece secunde pe suta de metri), Henry Carr — 20 sec. 3/10 la 200 m. plat. În plasa lor, brazilianul Santos, oficial nr. 1 mondial la „suta" cu 10"1/10.

În ultimele zile ale anului a căzut și recordul mondial la 10.000 m. Ron Clarke (Australia) a parcurs distanța în 28'15"6/10. Neozeelandezul Bill Baillie a doborît vechile recorduri ale lui Zatopek în cursa de o oră (20,188 km) și la 20 km. (59'28"1/10), belgianul Roelants a realizat în proba de 3 000 m. obstacole 8'29"8/10, americanul Oerter a aruncat discul la 62,66 m., francezul Jazy a alergat cel mai repede proba de 2 mile.

În sectorul feminin, alături de Tamara Press (59,78 m. la disc), Dorothy Hyman, Burvill, una din marile performere ale anului a fost coreeanca Sin Kim Dan, prima femeie din lume care a învins granița celor două minute în proba de 800 m. plat, — timpul, 1'59"1/10 corectează cu 2"1/10 recordul mondial anterior.

Natația se prezintă și ea cu o bogată colecție de recorduri : 37 mondiale și cam tot atîtea europene. Americanul Don Schollander — 1'58"4/10 la 200 m. liber —, scotianul Mae Gregor — cu 54" la 110 varzi liber —, japoneza Satoko Tanaka, au ameliorat ei singuri peste zece recorduri mondiale. Dintre recordurile, și ele foarte numeroase, înregistrate la haltere, vom consemna doar unul : 557,5 kg. ridicate de greul Iuri Vlasov, care continuă să se joace cu barele de fontă.

Există favoriți siguri pentru Tokio ?

Iată întrebarea la care încearcă să răspundă cu zece luni mai devreme experții sportului mondial. Diferite ziare și reviste au și stabilit, pe bază de anchete, lista eventualilor cîștigători ai medaliilor de aur la Olimpiadă din țara crizantemelor. Nu e desigur vorba doar de acea manie a cronicarilor sportivi care sînt gata oricînd și oriunde să facă pronosticuri.

Sînt multe discipline în care rezultatele, forma, palmaresul unor sportivi, permit o ierarhie precisă și anticipări, dacă nu exacte în proporție de sută la sută, destul de apropiate.

La jocurile olimpice de la Roma, Elliot, Wilma Rudolf, Iolanda Balaș, Bolotnikov, John Konrads și alții, au confirmat speranțele celor care i-au văzut dinainte campioni.

Situația este ceva mai complicată pentru Tokio. Într-o ambianță cu totul nouă, punînd probleme speciale de aclimatizare, se vor prezenta mulți concurenți cu șanse sensibil egale, recomandați de performanțe în care doar zecimile de secundă și centimetri îi despart. Dificultatea alegerii unui învingător sigur constă și în oscilațiile de formă la care sînt expuși cei mai valoroși campioni fără a mai vorbi de starea psihică din ziua concursului, comportarea adversarilor direcți și alți factori destul de importanți.

În anul preolimpic, de pildă, Elvira Ozolina a stabilit un nou record mondial la sulița (59,78 m) dar la săptămîna sportivă de la Tokio a aruncat cu 6 metri mai puțin fiind învinsă de Gerhards care niciodată n-a trecut de 56 m...

Diferența de clasă și mai ales constanța în performanțe, ar fi singurele criterii pe baza cărora s-ar putea face previziuni cu certitudinea că ele au șansa de a fi împlinite. Cine n-ar paria, de pildă, că Tamara Press va cîștiga titlul olimpic la greutate și disc ? De cîtiva ani nimeni n-a reușit s-o întrecă și ea a fost singura care a purtat tot mai sus recordurile lumii în aceste probe. La fel de frecvent apare numele Iolandei Balaș între favoritii Olimpiadei de la Tokio. Marea noastră atletă, care de 7 ani domină proba de săritură în înălțime, a rămas neînvinsă și în anul preolimpic, mereu constantă peste 1,80 m., înălțime pe care încă nici o femeie din lume n-a atins-o. În această ordine de idei dacă ar fi să indicăm alți viitori campioni olimpici, atunci am opta pentru Brumel la înălțime, Oerter la disc, Pennel la prăjină, Sin Kim Dan la 800 m., Carr la 200 m., Snell la 800 m., Vlasov la haltere, Schollander și Tanaka la înot, Vernescu la caiac, V. Ivanov la schif, Japonia la volei feminin, India la hochei pe iarbă, Larisa Latinina și Endo la gimnastică. Vor confirma acești favoriți ai favoriților marile speranțe puse în ei, sau Tokio va fi Olimpiada surprizelor ? Cert este că nimeni nu poate spune că are de pe acum medalia de aur „în buzunar". Pînă în octombrie vom rupe multe file din calendar. Și cei care aspiră la cununa laurilor olimpici vor trece prin focul multor încercări, prin sita multor concursuri de selecție, fiindcă, în fond, bătălia olimpică deabea acum începe.

I. GOGA

Moș Gerilă interpretat de :

Un baschetbalist !

„Un halterofil

...Un fotbalist : **Desene de Gh. CHIRIAC**

Pe pîrtiile olimpiadelor albe

De la Chamonix la Innsbruck (II)

• Birger Ruud : Icarul zăpezilor • Suedezii domină probele de fond • Succesul probelor alpine

Cea de-a treia ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă s-a desfășurat la Lake Placid în S.U.A., sub semnul crizei economice și din nou al crizei de zăpadă. Participanții, puțini, pentru că în acel an o deplasare peste Ocean nu era la îndemîna oricui. Doar țările scandinave și mai ales Norvegia, trimit echipe mai puternice.

Alături de Sonja Henje pe care o aplaudă spectatorii și o „remarcă" impresarii Hollywood-ului, un mare campion al acestor jocuri va fi săritorul cu schiurile, Birger Ruud. La fel de precoce ca și compatrioata sa, acest norvegian de 18 ani cîștigă cu brio medalia de aur. ICAR al zăpezilor cu aripi de lemn la picioare, el zbura ca o pasăre uriașă peste întinderile albe. Aproape 20 de ani Ruud va fi socotit cel mai mare săritor cu schiurile din lume. Birger, copilul Holmenkollen-ului, avea doi frați, pe Szigmund și Asborn, săritori la fel de valoroși care au cîștigat titlurile de campioni mondiali.

La schi, pe o zăpadă grea, apoasă, norvegienii suferă neașteptate eșecuri. Ei pierd fondul de 18 km. cîștigat de suedezul Utterstroem, cedează și cursa de 50 km. cîștigată de finlandezul Saarinen, rămînîndu-le doar victoria la combinata nordică prin Grotumsbratten. Soții Brunet (Franța) înving la patinaj artistic perechi și austriacul Schaeffer la individual. Americanilor le revin trei probe de patinaj viteză și întrecerile de bob. Turneul de hochei a coincis cu cea de-a treia victorie a Canadei la Olimpiadă. Dar bătăile, crosele rupte și scandalurile din jurul mantinelelor au rămas de pomină, mai ales că s-au petrecut la Lake Placid, care în traducere înseamnă „Lacul liniștit".

Timpul este bun, zăpadă suficientă, în 1936 la Garmisch Partenkircken (Germania), dar atmosfera e foarte „rece" și mai ales cazonă. Organizatorii încearcă să folosească Olimpiada în interesele lor propagandistice.

Nordicii își împart din nou victoriile la schi, sărituri și patinaj. Se desfășoară pentru prima oară probe alpine, coborîre și slalom, care conteazâ pentru combinată. Noua manieră de a schia, perfecționată de austriacul Hans Schneider are tot mai mulți adepți. Dar, curios, la coborîre cîștigă un nordic, fenomenalul Birger Ruud, învingător pentru a doua oară și la săriturile de la trambulină. El își perfecționase mereu uneltul și sărise peste 90 m. fiind și deținătorul recordului mondial. În probele de fond se afirmă suedezii. Ei cîștigă de data aceasta 18 km. cu Larsson și 50 km. cu Viklund. Norvegienii se revanșează la patinaj, prezentînd un mare campion : Ivar Ballangrud, asul acestei olimpiade, învingător la 500 m., 5 000 m., 10 000 m. și clasat al doilea la 1 500 m. Finlanda cîștigă ștafeta 4 x 10 km. înaintea Italiei. Elveția iese din nou prima la bobul de 4 persoane, iar cea mai mare surpriză se înregistrează la hochei : Canada, după trei victorii consecutive, pierde medalia de aur în favoarea Angliei, a cărei echipă era formată tot din canadieni, veniți la Londra să-i învețe hochei pe insulari.

Olimpiada de la Garmisch este ultima pentru Sonja Henje. „Feea oglinzilor de gheață" cum era numită grațioasa patinatoare norvegiană, avea 24 de ani și cîștigă al treilea titlu olimpic. Ea fusese de 10 ori campioană a lumii, de 6 ori a Europei și o singură dată campioană a Norvegiei... la tenis de cîmp ! Lundu-și adio de la activitatea competițională, Sonja Henje devine artistă de cinema, eroina multor filme în care rolul preferat va fi tot acela de patinatoare. Henje are acum 51 de ani și continuă să patineze... din plăcere și din obligația ce-i revine ca regizoare a spectacolelor de balet pe gheață.

Războiul dezlănțuit de naziști întrerupe seria Jocurilor Olimpice, cauzînd pierderi ireparabile și activității sportive.

Olimpiada albă se va relua de-abia în 1948, cu ediția a V-a, găzduită pentru a doua oară la Saint Moritz. Numărul mare de țări participante (28) demonstrează că spiritul olimpic nu numai că s-a conservat, dar și-a întărit prestigiul. Tineretul lumii simte mai mult ca oricînd nevoia de a se întîlni, de a se cunoaște, de a se înfrăți pe terenurile de sport.

Programul olimpic este și el îmbogățit prin includerea, ca probe de sine stătătoare, a slalomului și coborîrii. Schiul alpin începe să-și capete consacrarea cuvenită, lăsînd puțin în umbră probele nordice, datorită caracterului său mai spectacular. Francezul Henri Oreiller, format la școala lui Emile Allais, confirmă noile cuceriri tehnice, cîștigînd detașat proba de coborîre pe o pîrtie de 3 700 m. Oreiller coborînd cu aproape 100 km. pe oră bate pe austriacul Gabel și pe elvețianul Molitor. De atunci Oreiller a făcut multe coborîri pe schiuri și n-a avut nici un accident. Schiul i s-a părut însă poate prea „lent" și tentat de beția vitezei Oreiller a devenit automobilist de curse, găsindu-și un sfîrșit tragic, în timpul desfășurării unui raliu.

...Probele nordice ne arată încă o dată ascensiunea suedezilor învingători la 18 km. cu Lundstroem și la 50 km. cu Nils Karlsson, legendarul „Mora-Nisse", schior cu o rezistență formidabilă, care cîștigase în țară cu timp record cursa „Vasa", lungă de 85 km. Pentru prima oară norvegienii pierd medalia de aur la combinata nordică, în favoarea unui reprezentant al Finlandei : Erjo Hasu. În schimb, la sărituri, lupta se dă între doi norvegieni. Birger Ruud, cel care cîștigase la Garmisch, acum îmbătrînit, însă mereu entuziast, și tînărul Haugsted. Invinge Haugsted, dar Ruud, deși are un picior bolnav (în urma unei detențiuni într-un lagăr fascist) se clasează al doilea.

Canada reia șirul victoriilor la hochei pe gheață și tot o canadiană, Barbara Ann Scott, devine succesoarea Sonjei Henje în patinajul artistic.

SAH

Răsplata unei munci tenace

În 1961, finala campionatului R.P.R. consemna, după o întrecere pasionantă, victoria lui Ciociltea cu un punct înaintea lui Theodor Ghițescu. Finala campionatului republican încheiat sîmbătă, trecută i-a adus lui Ghițescu, după o cursă nu mai puțin atractivă, revanșa mult așteptată : titlul de campion al țării, cu un punct înaintea lui Ciociltea !

Noul nostru campion — de profesie inginer constructor, — cîștigă pentru prima dată titlul invidiat, după ce cîțiva ani la rînd a contat mereu printre favoriții competiției. Unul din cei mai talentați jucători ai generației sale, Ghițescu se distinge prin o înțelegere matură, profundă a luptei șahiste, prin finețea și rafinamentul cu care conduce o partidă, prin cunoștințele solide în teorie, mai ales în cea a deschiderilor, asimilate în mod tenace continuu, an de an.

Theodor Ghițescu a reprezentat țara noastră în numeroase competiții internaționale : Olimpiade, meciuri între țări, turnee individuale, și a întrecut o serie de reputați mari maeștri. Pentru performanțele sale el a fost distins cu titlul de maestru al sportului. Pe baza performanțelor obținute, organizația internațională de șah F.I.D.E. i-a acordat titlul de maestru internațional : la ultima Olimpiadă, Ghițescu a îndeplinit și o normă de mare maestru internațional.

Mat într-o singură mutare

Mat într-o singură mutare ! Nu cumva e o glumă ? — se va întreba cititorul. Nu, nu e o glumă. Vă propunem doar să verificați capacitățile dv. de orientare în poziția de pe tabla de șah, capacitățile dv. de a găsi rapid mutarea de mat.

Rezolvați următoarele două probleme, fiecare cu mat într-o mutare. Acest lucru trebuie făcut fără să așezați piesele pe tablă, ci numai folosindu-vă de diagrame.

Cine va rezolva toate problemele în cinci minute sau poate și mai repede, este un dezlegător excelent și poate participa cu succes la rezolvarea de probleme și studii. Cel care a găsit mutarea de mat în cinci minute numai pentru o problemă se poate socoti și el un bun dezlegător. Însă cel care în cinci minute nu rezolvă nici una din probleme, riscă să nu vadă într-o partidă mutarea de mat...

Așa dar, puneți ceasul în față și începeți rezolvarea.

Poziția de control. Alb — Rd5, De5, Tg6, Ta2, Nd2, Nf1, Cc4, Ce4 = 8 piese. Negru — Rb5, Ta1, Nf5, Cc1, Cc8 = 5 piese.

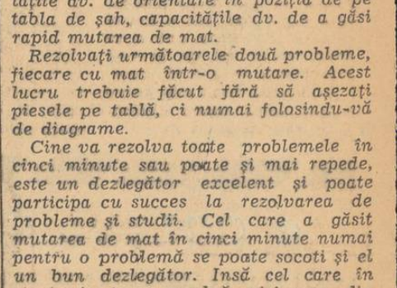

Poziția de control. Alb — Rb8, Dg8, Tc2, Td2, Nc4, Cc3, Cf5, pioni a6, b7, b2, f4 = 11 piese. Negru Rh1, Da4,Th8, Na5, Ca8, Cb5, pion e7 = 7 piese.

PAUL VĂTĂRESCU
Oltenița
Inedită

Poziția de control Alb—Re1, Th1, pioni d2, e2, f2, f3 = 6 piese. Negru — Re8, Ta8, pioni d7, e7, f7 = 5 piese.

Albul și negrul au păstrat dreptul la rocadă. Cine face mat într-o mutare ?

BILANȚ FESTIV

de DAN DEȘLIU

Agenda sportivă 1963 își flutură ultimele file, în vîntul înghețat al mieziului de iarnă. De-a lungul celor cincizeci și două de săptămîni am consemnat în ea succese și eșecuri, satisfacții și dezamăgiri, confirmări și speranțe. Acum, de rămas bun, să răsfoim împreună cronica anului petrecut, oprindu-ne, conform tradiției, la paginile colorate în roșu. După cum veți vedea, acestea sînt destul de numeroase...

În ianuarie, ca deobicei, stadioanele noastre hibernează sub nămeți — însă tinerii fotbaliști nu stau la gura sobei : iată-i în preajma ecuatorului, între podișul Abisiniei și cascadele Nilului. Dincolo de succesul de stimă, turneul în Etiopia și Sudan înseamnă o contribuție prețioasă la pregătirea sezonului de primăvară.

Acasă, în afara patinoarului principala activitate se desfășoară în sălile de sport. La Floreasca, în decurs de zece zile, handbalistele și handbaliștii obțin trei victorii în meciuri internaționale : fetele de la Rapid dispun de Lokomotiv-Zagreb cu 13—8, Dinamo București „pulverizează" pe campionii iugoslavi H-C. Zagreb — cu 22—8, iar reprezentativa masculină întrece net echipa Norvegiei : 20—11.

Cea mai scurtă lună a anului debutează sub semnul primei victorii din seria care va aduce voleibaliștilor feroviari „Cupa campionilor europeni" : Rapid București-Galatasaray Istanbul, 3—0 în ambele meciuri.

La Varșovia, în compania valoroșilor concurenți maghiari și polonezi, scrimerii romîni Ion Drîmbă și Ștefan Haukler termină învingători probele individuale de floretă și spadă.

Mărțișorul se arată mai darnic decît predecesorii săi : după succesul pugiliștilor asupra selecționatei poloneze (7—3, în Cupa Europei) este rîndul maeștrilor crosei să se remarce printr-o frumoasă comportare în cadrul campionatului mondial, de la Stockholm. Făcînd parte din grupa B, hocheiștii noștri cîștigă meciurile cu Anglia, Franța, Polonia și Iugoslavia, țin în șah puternica reprezentativă a Elveției, care obține paritatea în ultimele secunde, și pierd o singură partidă, în fața Norvegiei. Locul III, la un punct de prima clasată și la egalitate cu cea de a doua, onorează palmaresul unei echipe la a doua participare într-o serie a campionatelor lumii.

La vreo treizeci de grade mai spre sud, un alt hocheist de talent — specializat însă în lupta la fileu (este vorba, firește, de Ion Țiriac...) întrece, în turneul de la Cairo, doi tenismani de clasă : pe Mills (Anglia) și pe Bungert, prima rachetă din R. F. Germană.

Între timp, la București, reprezentanții clubului Rapid cumulează victorii de prestigiu la lupte clasice ($5\frac{1}{2}$—$2\frac{1}{2}$ cu Lokomotive Leipzig) fotbal (4—0 cu selecționata olimpică a Ungariei !) și — desigur — la volei : viitorii campioni elimină, de această dată, echipa universității din Paris, calificîndu-se în semifinale.

O excelentă performanță realizează handbaliștii de la Dinamo, învingători pe teren propriu, ca și în deplasare, asupra celei mai bune formații de club din Danemarca, Skovbaken Aarhus.

În fine, pentru a mulțumi pe toată lumea, generoasa lună a mărțișorului se încheie cu tripla victorie a culorilor noastre la Crosul Balcanic de la Istanbul. Echipele masculină și feminină ale R.P. Romîne termină pe primele locuri, iar Florica Grecescu își adjudecă medalia de aur în proba rezervată senioarelor.

Aprilie 63 stă sub semnul „mondialelor" de tenis de masă, disputate în capitala Cehoslovaciei. Întrecînd cele mai optimiste așteptări, fetele noastre cuceresc locul II pe echipe, precum și locurile II—III la individual, prin Maria Alexandru și Ella Constantinescu. Printre învinsele lor figurează japonezele Itoh și Yamanaka, foste campioane mondiale, chinezoaicele Li Ho Nan și Sun Mei In etc. În finală, Maria Alexandru cedează la limită (2—3) celebrei Matzusaki (Japonia) după o luptă dramatică.

În Cupa campionilor, Rapid București face un nou pas spre titlu, întrecînd Legia Varșovia în ambele manșe și calificîndu-se astfel în finală, alături de „eternii adversari", voleibaliștii de la T.S.K.A.-Moscova.

Desfășurată la finele lui mai, confruntarea decisivă dă cîștig de cauză feroviarilor bucureșteni. Învinși cu 3—1 în deplasare, ei se revanșează de o manieră strălucită : în cele trei seturi de la Floreasca, renumita formație sovietică n-a izbutit să acumuleze nici douăzeci de puncte !

Succese demne de menționat obțin tenismanii (5—0 cu Elveția, în Cupa Davis) tinerii fotbaliști (2—1, cu echipa de tineret a Suediei) și țintașii, care își adjudecă a cincea oară consecutiv Cupa țărilor latine. Pe poligonul Tunari, trăgătorii romîni în frunte cu campionii olimpici Iosif Sîrbu și Ștefan Petrescu, n-au lăsat celor din Franța, Italia, Monaco și Portugalia decît un titlu din unsprezece ! De remarcat că, zece zile mai înainte, Gheorghe Enache realiza o performanță unică în analele tirului : 300 talere din 300, record absolut !

Pe „23 August", fotbaliștii dovedesc că „se mai văd minuni și-n vremea noastră" — întorcînd în favoarea lor un meci care părea iremediabil pierdut : 3—2 cu formația R. D. Germane, după ce la pauză tabela de marcaj arăta 0—2...

Două rezultate onorabile îmbogățesc palmaresul lui Gigi Dumitrescu, veșnicul „copil teribil" al ciclismului romînesc : locul IV în Cursa Păcii și locul secund în Turul Angliei, disputat la începutul lui iunie, în condiții absolut... sui generis.

Luna cireșelor prilejuiește și alte satisfacții iubitorilor de sport din țara noastră. Echipa de tineret — excelentă în prima jumătate a anului — dispune la limită de unsprezecele similar al Angliei ; stimulați, probabil, titularii primei formații învîng la Copenhaga reprezentativa Danemarcei : 3-2, în preliminariile turneului olimpic.

Citeva rezultate remarcabile în discipline așa zis „minore" : dublă victorie la popice — masculin și feminin — asupra echipelor R. P. Ungare (Cristu Vînătoru îl întrece în meci direct pe campionul mondial Szabo) — precum și reeditarea succesului șahist de la Budapesta din 1961 : 13—11 cu puternicii jucători maghiari. La prima masă, Florin Gheorghiu face „scor" cu marele maestru Portisch 2—0 !

În iulie, agenda semnalează un 6—2 cu luptătorii japonezi, o medalie de argint pentru Martinescu, la „mondialele" de lupte clasice de la Helsingborg (același Martinescu imitat de Turturea își adjudecă titlul de campion balcanic, cîteva săptămîni mai tîrziu) și două noi recorduri mondiale... căzute din cer ! La salt în grup cu parașuta de la 600 metri, patru fete îndrăznețe realizează media de 5,173 m, iar băieții — 9 la număr, o medie de 4,134 m.

Marea sărbătoare din august este întîmpinată de caiaciștii și canotorii noștri cu unul dintre cele mai strălucite succese ale sportului romînesc. La Jaice, în Iugoslavia,

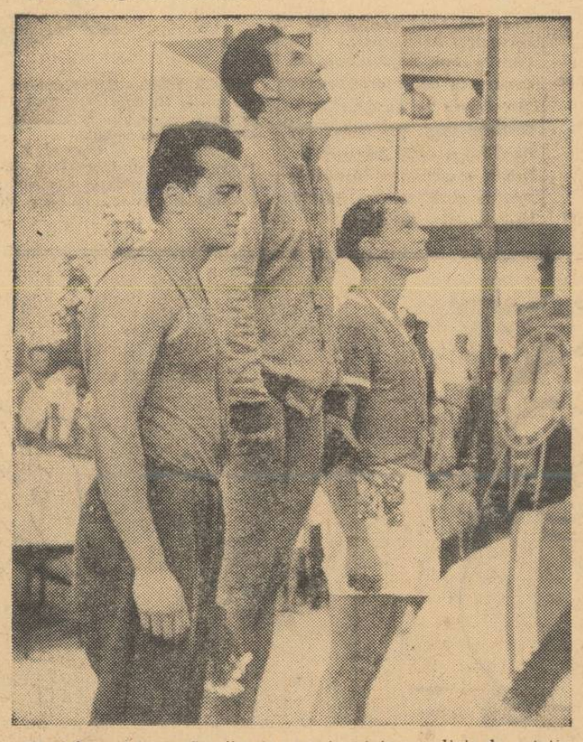

Pe podiumul învingătorilor la campionatele mondiale de natație de la Jajce (R.S.F. Iugoslavia), concurentul romîn A. Vernescu

pagaele și padelele mînuite de Vernescu, Ismailciuc, Sidorov, Iacovici, Nicoară, Ivanov și Ivănescu — se transformă în aripi, aducînd culorilor noastre 6 titluri de campioni mondiali și europeni, 4 medalii de argint și una de bronz ; Romînia ocupă locul I în clasamentul pe națiuni, înaintea echipelor U.R.S.S., R. D. Germane, Ungariei ș.a.

Tot în dreapta Dunării, însă la Vranska Banja, Florin Gheorghiu dobîndește supremația mondială a juniorilor terminînd neînvins atît turneul din august, cît și barajul din noiembrie cu cehul Janata.

Performanța mezinului ambiționează... Margareta Teodorescu ocupă primul loc în zonalul de la Lodz, calificîndu-se pentru turneul candidatelor, iar Alexandra Nicolau cîștigă un important concurs la Amsterdam, la mare luptă cu Iovanovici, Gresser, Heemskerk și alte celebrități ale eșichierului feminin.

Dintre „bobocii" toamnei se evidențiază dubla victorie a fotbaliștilor de la Dinamo (2—0 și 1—0 cu Motor-Jena, în C.C.E.). Succesul boxerilor noștri asupra scoțienilor (9-1!) recordul lui Barabaș (13'46"2) care-l situează printre primii zece performeri mondiali pe 1963 în cursa de 5 km., în fine, cele 4 medalii de aur obținute în cadrul „săptămînii internaționale" de la Tokio, prin Aurel Vernescu, Simion Ismailciuc, Valeriu Bularca și Iolanda Balaș.

Data de 2 noiembrie 1963, rămîne înscrisă cu majuscule în cartea de aur a sportului nostru. După zece zile de întreceri, voleibaliștii romîni termină neînvinși cea de a șasea ediție a Campionatelor europene, cucerind astfel titlul de lideri ai continentului. Pe întreg parcursul întrecerii, învingătorii au lăsat adversarilor numai cinci seturi ! Locul secund revine Ungariei — revelația competiției — înaintea campioanei mondiale, formația U.R.S.S. O bună comportare au și reprezentantele noastre : întrecînd redutabilele echipe ale R. D. Germane, Bulgariei, Ungariei și Cehoslovaciei, ele se clasează pe locul III, după U.R.S.S. și Polonia, ceea ce le asigură calificarea în turneul olimpic de la Tokio.

...Agenda '63 se apropie de sfîrșit. Totuși în filele ei mai întîlnim cîteva semne de exclamare. Pentru izbînda popicarilor în fața „colegilor" din R. D. Germană, pentru debuturile victorioase ale sportivilor în C.C.E., atît la tenis de masă (Voința-Spartak Praga 5—0) cît și la handbal în șapte (Rapid-Spartak Subotița 13—5 și 8—6) și, mai ales pentru prețioasa calificare de la Torino : 2—1 cu Danemarca după 120 minute de fotbal !

Este însă nevoie de o performanță deosebită pentru a încheia acest sumar bilanț al succeselor sportului romînesc pe anul în curs... Și iată că, la 15 decembrie, la Toulouse, rugbiștii reeditează victoria morală din 1961 (5—5 la Bayonne) terminînd la egalitate (6—6) cu selecționata Franței. Gazdele, care alcătuiesc unul din cele mai tari XV-uri din lume, au fost dominate în majoritatea timpului, reușind să egaleze abia cu 7 minute înainte de fluierul final...

...Cortina de zăpadă coboară alene peste ultimele momente ale anului sportiv 1963. În curînd, ea se va ridica îngăduindu-ne să urmărim mult așteptatul debut al anului olimpic, an de mari speranțe și, sîntem siguri de mari satisfacții pentru mișcarea noastră sportivă, pentru toți iubitorii sportului din patria noastră.

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Vreți să vă distrați bine de Revelion?

Nu, titlul n-a fost inserat din greșeală la această rubrică. Are și medicul un cuvînt de spus. În esență, problema s-ar pune cam în felul următor: ca să vă distrați bine, trebuie să vă simțiți bine, în sensul fiziologic al termenului. Și ca să vă simțiți bine, se cuvine să vă gîndiți la cîteva mici măsuri de prevedere.

1. Pregătirea sistemului nervos. **Cea mai utilă din acest punct de vedere ni se pare sporirea ratiei zilnice de somn. În serile care ne-au mai rămas pînă la revelion, să ne culcăm cu o oră-două mai devreme. Să nu uităm că mai avem și o duminică la mijloc și să facem în așa fel ca ea să fie cu adevărat zi de odihnă.**

2. Pregătirea aparatului digestiv. **Pe măsură ce se apropie Revelionul, mesele să devină ceva mai frugale, reducîndu-se în primul rînd grăsimile, apoi carnea și mezelurile, și dînd preferință legumelor și fructelor.**

3. Pregătirea aparatului locomotor. **Prin gimnastică sau exerciții speciale de dans? Nu, prin ceva mult mai simplu: alegerea judicioasă a încălțămintei. De notat că pantofii luați pentru prima oară la purtat și strînși pe picior expun la surprize din cele mai dureroase.**

4. Dezintoxicarea preventivă. **Pînă la Revelion, nici o picătură de alcool, sub nici o formă! În felul acesta veți goli cu și mai multă plăcere paharele ciocnite cu prietenii (...și le veți suporta mai ușor). Foarte importantă ni se pare și precauția de a restrînge țigările la numărul minim posibil, mai cu seamă în ultima zi a anului. Altfel, țigările fumate una după alta în noaptea lungă a Revelionului se vor adăuga peste cele din timpul zilei și riscați o intoxicație tabagică, suficientă pentru a vă strica tot cheful.**

Din întreaga perioadă de pregătire, fără îndoială că după amiaza zilei de marți 31 decembrie este cea hotărîtoare. După un somn bun de cîteva ore — eventual cu ajutorul unei băi nu prea fierbinți de 15-30 de minute — veți fi proaspăt, vioi și în excelentă condiție fizică. Bineînțeles, întreaga ținută a fost pusă la punct din ziua precedentă și acum toate articolele vestimentare stau rînduite frumos, la îndemînă, și nu așteaptă decît să fie îmbrăcate. Încă ceva: ca să nu uitați mai tîrziu, strecurați de pe acum cîteva antinevralgice în costumul sau poșeta pentru Revelion. Vă dorim petrecere frumoasă!

Dr. Al. GHEORGHIU

MEDICUL vă sfătuiește

O SOLUȚIE INGENIOASĂ

Soții Gurmăndescu erau invitați pentru noaptea de Anul Nou la prieteni. Evenimentul se cuvenea să fie analizat cu minuțiozitate, cu atît mai mult cu cît Coralia Gurmăndescu era posesoarea unui vechi ulcer la stomac, iar Nae Gurmăndescu suferea de vreo cîțiva ani de hipertensiune arterială. Aceste boli le aminteau, din cînd în cînd, că trebuie să acorde atenția cuvenită alimentației dietetice prescrisă de medic.

Ce te faci însă cu regimul alimentar într-o noapte ca asta?... Veselie, mîncăruri din belșug, vinaturi... mă rog, ca în noaptea de Revelion. Pentru un ulcer meschin și o hipertensiune păcătoasă poate cineva să renunțe tocmai acum la sărmăluțele îmbietoare, ori la piftiile acelea teribile, la gogoșarii rotofei, la purcelușul cu coaja rumenită care scîrțîie în dinți sau la vinișorul nemaipomenit adus taman din fundul Odobeștilor?!... Dar la lichioruri, șampanie, torturi? În definitiv, o dată pe an e Revelionul!

Și totuși, ce era de făcut ca să poată fi împăcat și regimul alimentar și tradiționalul festin? După multe zile de frămîntare, Coralia își aminti că auzise pe cineva spunînd (bineînțeles nu pe medicul curant) că dacă dintr-o mîncare nepermisă se mănîncă doar foarte rar și nu prea mult, bolnavii nu pot păți mare lucru. Zis și făcut. Soluția era deci descoperită. Vor mînca din toate, dar numai în noaptea aceasta și, bineînțeles, nu prea mult. Așa ca să nu se supere nici ulcerul Coraliei, nici tensiunea arterială mărită a lui Nae. Soluția aceasta fu complicată cu o idee a lui Nae, tot atît de grozavă, care fu acceptată ca „ingenioasă": vor ține două zile post înainte de Anul Nou — așa ca organismul să se „liniștească" și să poată primi în compensație chiar în cantități ceva mai substanțiale bunătățile ce se vor servi după sunarea celor 12 loviturі de pendulă.

Revelionul îi găsi pe soții Gurmăndescu instalați la masa frumos împodobită și îmbelșugată a bunilor lor prieteni. Nae și Coralia se asigurară la repezeală de cîte un pahărel de țuică și unul de mastică. Din icrele de știucă și salata cu maioneză și ouă tari „gustară" doar cîte o porție. Din piftie la fel. Tot așa și din friptura de curcan și de purcel la cuptor — doar cîte o porțioară, din fiecare sortiment cu garnitura respectivă. Și, bineînțeles, doar cîte un singur gogoșar. Apoi, numai cîte o porție de caltaboși. Că n-o fi foc!... Și numai vreo 6—7 sărmăluțe, poate 8—9, dar în nici un caz mai mult. De fapt, și ulcerul și hipertensiunea ar trebui să știe că nu în fiecare zi e Anul Nou.

Cît despre băutura propriu-zisă, nu se ambalară prea mult. Doar cîte un singur păhărel de vin după fiecare fel de mîncare. Simplu, fără sifon, fiindcă acidul se știe că balonează. Iar din tradiționala șampanie de la miezul nopții, Nae bău doar 2 pahare, iar Coralia numai unul singur.

. . . . . .

Pe la 6 dimineața, Nae abea mai putea răsufla. Tîmplele îi zvîcneau și o durere cumplită îi strîngea capul ca într-o menghină. Nici Coralia nu stătea mai bine. Se perpelea în niște dureri abdominale că abea își mai găsea locul.

Cînd „Salvarea" sosi, medicul constată că Nae făcuse o congestie cerebrală, iar Coralia o perforație.

. . . . . .

După cîteva săptămîni, soții Gurmăndescu ieșiră din spital. Reflectînd la „ingenioasa" lor soluție, își jurară că pentru revelionul viitor se vor strădui să găsească o altă soluție, mai puțin „ingenioasă", dar care să se apropie cît mai mult de recomandările medicului.

Dr. I. LEONESCU

Joc medical distractiv

O anchetă epidemiologică soluționată pe cale... logică

Într-un bloc a izbucnit o epidemie de difterie între copii. Dintr-o neglijență condamnabilă, primele cazuri ivite nu au fost declarate, nu s-au luat măsuri de izolare și infecția a cuprins aproape toți copiii din bloc. Într-un tîrziu, aflînd de aceasta organele sanitare vin pe teren și în afara măsurilor medicale de îngrijire, pornesc ancheta epidemiologică pentru depistarea sursei primare. Din spusele locatarilor epidemia a izbucnit la etajul doi. Aici însă locuiau nouă familii și fiecare avea cel puțin un copil bolnav. După răspunsurile contradictorii pe care le-a primit asistentul epidemiolog, se bănuia că adevărul nu poate fi scos la iveală. Iată ce i s-a răspuns la fiecare din cele nouă apartamente în cauză:

1. Ioneștii: „La Popești a început!"
2. Alexandreștii: „Nu, categoric, nu la Popești a început".
3. Vasileștii: „Credem că vinovații sîntem noi!"
4. Georgeștii: „Infecția vine ori de la Vasilești ori de la Dumitrești".
5. Popeștii: „Alexandreștii nu spun adevărul".
6. Teodoreștii: „Vinovații principali sînt Vasilestii!"
7. Marineștii: „Vasileștii nu sînt vinovați!"
8. Dumitreștii: „Nici noi, nici Vasileștii, nu sîntem vinovați de răspîndirea infecției".
9. Simioneștii: „Dumitreștii au perfectă dreptate, dar nici de la Popești nu a pornit!".

La toate acestea asista și un vecin de la etajul I, care văzînd încurcătura asistentului și știind cu exactitate și de unde a pornit infecția și cît este de important ca organele sanitare să afle adevărul și mergînd pe filiera surselor de unde s-a infectat prima familie, să ia măsurile de dezinfectare și acolo, s-a hotărît să-l ajute. Să divulge direct însă numele familiei vinovate nu-i venea. De aceea i-a dat asistentului cheia problemei, cu ajutorul căreia pe cale logică să poată afla cu precizie familia de unde a pornit difteria.

— Din toate răspunsurile date numai trei sînt adevărate — gîndește-te și ai răspunsul.

Dumneavoastră îl puteți ajuta? Dacă nu, citiți răspunsul în josul paginii.

RĂSPUNS:

Infecția difterică în bloc a început la Dumitrești. Ei sînt principalii vinovați. Adevărul l-au spus numai Alexandreștii, Georgeștii și Marineștii. Dacă ar fi să bănuim altă familie ar însemna că au spus adevărul patru familii în răspunsul lor, ceea ce nu ar corespunde afirmațiilor vecinului care l-a ajutat. De altfel, vinovații și-au recunoscut vina în clipa în care au înțeles că prin lămurirea adevărului se împiedică răspîndirea bolii în alte blocuri și cartiere.

DIN VIAȚA ROBOȚILOR ELECTRONICI

PRIMA NĂZBĂTIE

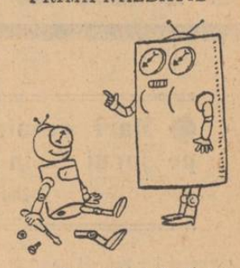

— De cîte ori ți-am spus să nu te joci cu șurubelnița, că faci bubă!

CONSULTAȚIE LA MEDICUL ELECTRONIC

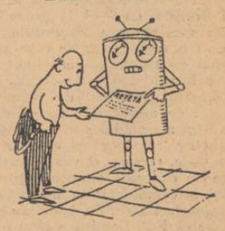

— În fine, am trăit să văd și eu o rețetă scrisă citeț!

A PĂȚIT-O ȘI EL

— Și doar i-am spus să nu mai bea atîta ulei.

Adaptare de dr. V. IVANOV și I. HUTH după „Știință și viață"

Întîmplări hazlii din viața medicilor

O rețetă celebră

La consultațiile celebrului medic german Rudolf Virchon (1821—1902) s-a prezentat o dată un bogătaș obez, cerîndu-i un remediu util pentru a slăbi.

— Să trăiți din trei mărci pe zi pe care să le munciți singur — a răspuns celebrul savant.

Strict autentic

Din salonul întreruperilor de sarcină, în care fusese introdusă o tînără fată, iese o femeie în halat alb, agitată, care se izbește, nas în nas, de un tînăr care vroia să intre cu orice preț.

— În acest salon este permis accesul numai pentru membrii familiei — îi spune ea.

— ...Păi eu... sînt... fratele bolnavei! — răspunde tînărul.

— Da?! Atunci n-am să-mi iert niciodată faptul că nu te recunosc. Eu sînt mama fetei.

Notă de plată

Într-un restaurant luau masa un medic și un avocat. De masa lor se apropie o doamnă cunoscută și cere voie să se așeze. Apoi, vrînd să profite de ocazia ivită, îl întrebă pe medic ce-ar trebui să ia ca să scape de astm.

Medicul îi răspunde. După plecarea doamnei, doctorul își consultă comeseanul:

— Ce crezi, merge să-i trimit doamnei acasă nota de plată pentru consultația dată?

— Fără nici o discuție! răspunse avocatul.

Seara, cînd medicul a ajuns acasă găsi... o notă de plată din partea avocatului.

Ingrijire

Ilustrul savant și medic german Robert Koch, care a descoperit bacilul tuberculozei și a făcut și alte descoperiri importante în medicină, era și un medic inimos. El se ocupa cu dragoste și atenție de îngrijirea populației sărace. Într-o zi, a fost chemat de Keizerul Wilhelm.

— Noi sperăm că o să ne îngrijiți mai deosebit decît îngrijiți pe zdrențăroșii aceea la spital — și-a exprimat încrederea împăratul.

— Mă tem că asta nu am să pot, altetă — a răspuns celebrul medic — pentru că se spune că pe ei îi îngrijesc împărățește.

Un sfat util

Un renumit medic căzu și el bolnav la pat. Veneau să-l vadă o mulțime de rude, prieteni și foști pacienți, iar unii aveau și prostul obicei de a sta la dînsul pînă tîrziu, obosindu-l. Într-o astfel de ocazie, unul din întîrziații vizitatori l-a rugat:

— O doctore! Mai dați-ne vreun sfat util.

— Dacă vizitați un bolnav, oameni buni, aveți grijă să nu stați prea mult la el!

Rezultat strălucit

În cabinetul unui renumit medic din Paris intră un domn tînăr și elegant.

— Am venit să vă mulțumesc, domnule doctor, pentru rezultatul strălucit al tratamentului prescris de dv.

— Ați fost pacientul meu?

— Nu, domnule doctor, unchiul meu v-a fost pacient. Eu sînt moștenitorul lui!

Din minunile medicinei

În sala de pansamente a unui serviciu de urgență este adus un motociclist accidentat. Ambele mîini trebuiau puse în gips, deși

starea generală a bolnavului era foarte bună.

— Cînd o să-mi scoateți gipsul, tovarășe doctor, am să pot cînta la pian?

— Eu cred că da! răspunde doctorul încurajator.

— La uite minune, doctore — exclamă bolnavul — pînă acum nu știam de loc!

CURIOZITĂȚI MEDICALE

Copilul lupoaicei

Se împlinesc zece ani de cînd lumea a fost zguduită de o știre senzațională: în gara orașului indian Laknau, capitala provinciei Aoudh, a fost găsit „copilul lupoaicei". Era un copil de 8 ani, de sex masculin, murdar, flămînd, care umbla „în patru labe" și din cauza asta pielea palmelor ca și pielea tălpilor era întărită și îngroșată mult. Mîna stîngă semăna mai mult cu o labă de fiară — avea unghii lungi și încovoiate. Tot corpul și în special jumătatea stîngă era acoperită de vînătăi. Această ființă omenească fusese după toate probabilitățile crescută de lupi. Băiatului i s-a dat numele de Ramu. Mînca doar carne crudă, avea un miros foarte dezvoltat și auzea de la o distanță neobișnuit de mare. Apa o bea lăpăind, așa cum fac cîinii. Lumina electrică îl speria tare. La apropierea omului scotea niște sunete amenințătoare și guturale și amenința să muște — dacă încercai să-l atingi.

„Copilul lupoaicei" — Ramu — a fost internat în 1954 în spitalul din Balrampua și o echipă specială de medici și psihiatri a a început să se ocupe de el, căutînd să-i îndepărteze „obiceiurile de fiară" și să readucă la societate această ființă nefericită.

După un efort îndelungat străduaniile oamenilor de știință au început să se vadă.

Cum a ajuns acest copil într-o haită de lupi nu se știe. Există o ipoteză că, născut fiind debil mintal, părinții lui l-ar fi abandonat la o vîrstă fragedă, în pădure, unde a găsit „suflete mai miloase".

Către această ipoteză a abandonului pentru faptul că era un copil „nereușit" pledează dificultatea deosebită cu care se dezvoltă mintal de zece ani încoace. Din nefericire, Ramu nu a învățat încă să vorbească articulat. Pe de altă parte, au fost suficiente trei luni ca să înceapă să se joace cu jucării simple, ceea ce ar pleda pentru ipoteza că a cunoscut jucării în trecutul său.

Iată o taină pe care oamenii de știință n-au reușit încă s-o dezlege și singurul care i-ar fi putut lămuri ar fi eventual Ramu, povestind din ce-și aduce aminte. Ramu însă, încă tace....!

V. I.

● COLȚUL CELOR MICI ● COLȚUL CELOR MICI ● COLȚUL CELOR MICI ● COLȚUL CELOR MICI ●

CUM E MOȘ GERILĂ?

Trei băieți la noi pe stradă
Sandu, Gigi și Ionică
Stau la geam și vor să vadă
Cum e moșul vra să zică
În cojocu-i de zăpadă.

— Are plete și mustăți
Moș Gerilă, alb ca neaua
L-am văzut și-n alte dăți
Văruit cu bidineaua,
Spune Sandu și se-ntreabă:
— O să fie tot la fel?
— Sigur, i-a răspuns Gigel,
— Păi nu știi că are... barbă!

T. HORIA

ISTEȚUL BOMBO

Desene de Gh. CHIRIAC

JOCURI

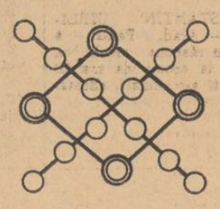

De la 0 la 15

Așezați numerele de la 0 la 15 în cercuri în așa fel încît totalul celor patru cercuri duble și fiecare diagonală în parte să totalizeze cifra 40.

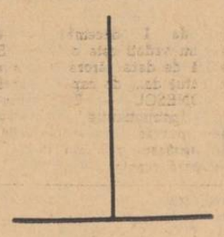

La prima vedere...

Dacă vă solicităm un răspuns rapid rugîndu-vă să indicați care dintre cele două segmente de mai sus este mai mare, fără îndoială că veți răspunde că cel vertical. În realitate ele sînt egale și numai datorită pozițiilor ele apar la prima vedere de dimensiuni diferite.

CUVINTE...

Vă invităm să notați pe hîrtie cinci cuvinte care pot fi citite de la cap la coadă și invers avînd același înțeles. Dar o propoziție formată din trei cuvinte?

(Soluțiile în numărul viitor)

• RĂVAȘE • RĂVAȘE •

Moș Gerilă de An nou
Ți-a adus un bun stilou;
Nimerit dar pentru tine...
El, măcar să scrie bine.

★

Gerilă, moșul cel ce multe
știe,
Îți dă în dar batiste-ntr-o
cutie,
Iar pe cutie scrie: „Nu uita,
Batista-i pentru nas,
nu mîneca".

★

Ai primit de Anul Nou
Zece coli de indigo
Ce servesc la copiat.
Cine te-o fi denunțat?

Un vecin de masă, un
necunoscut,
Își spunea părerea:
„E bine crescut!"
Tu te umfli-n pene,
laudele-ți plac...
Însă el vorbește despre
cozonac.

★

Moș Gerilă, moșul bun,
Ți-a adus în dar săpun
Care spală foarte bine:
De ce și-o fi ris de tine?

Florin IORDĂCHESCU

PLUGUȘORUL ȘCOLARILOR

Aho, aho, copii și frați
Stați pe loc și nu mînați
Lîngă plug v-alăturați
Și cuvîntul ne-ascultați.

Anului care sosește
Să-i urăm pionierește
„Bun venit și să ne fie
Doar prilej de bucurie!"
Iar pe Moș Gerilă, Moș
Să-l întîmpinăm voioși,
Cu clinchet de zurgălăi
Răsunînd prin munți și văi,
Urați măi, hăi, hăi!

Să vedeți cum l-om ura
Oaspete cînd l-om avea...
„Te-așteptăm drag Moș Gerilă
Cu desaga iarăși plină
Căci și noi ți-am pregătit
Daruri multe; am muncit
Stai și-ascultă ce ți-om spune
Avem toți doar note bune;...
Numai opt, nouă și zece,
Fiecare se întrece
Să învețe cu mult spor
Prindem aripi viselor.
Și fier vechi am adunat,
Multe șarje țării-am dat.
De pe-ntinsele cîmpii
Am strîns spice aurii.
Și-n pas tînăr, voinicesc
În cîntec pionieresc
Ne-antrenăm, ne otelim
Primii și în sport să fim
Iar pe piept să strălucească
Steluța pionierească.
Mînați măi, hăi, hăi...

Vrem ca anul nou să fie
Un prilej de bucurie.
Pentru noi, pentru școlari,
Pentru cei ce ne cresc mari.
Și celor ce ne-au deschis
Drumul larg spre orice vis
Partidului drag părinte,
Noi îi mulțumim fierbinte
Pentru școli, pentru palate.
Pentru darurile toate.
Pentru tot ce ne-nconjoară
Făcînd viața primăvară.
Urați măi, hăi, hăi...

De urat ți-am mai ura
Dar ni-i că va înserа,
Și te-așteaptă mulți copii
Pe la casa lor să vii
Și să le duci tuturor,
Urarea de plugușor.
Dragostea noastră
frățească,
Urarea pionierească:
Noul an cu bucurie,
An de pace el să fie
Să-nflorească-n lumea
întreagă,
Floarea păcii, floarea
dragă.
Urați, măi, hăi, hăi.

Carmen ALEXANDRA

COCOȘUL

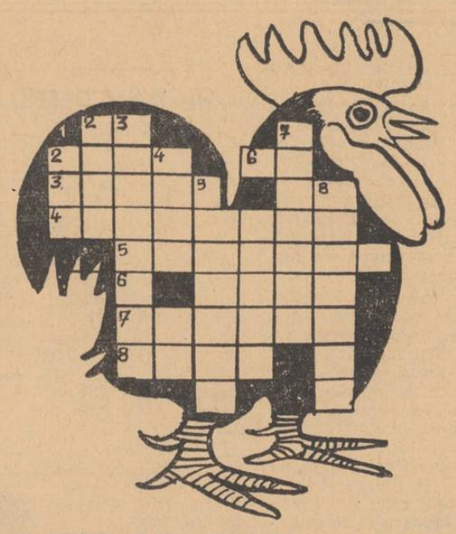

ORIZONTAL: 1) Fotbal Club; 2) Pisc — Cocoșul s-a născut din ei; 3) Membru în brigada de mineri — Nicu Gheorghiu; 4) Cîntecul cocoșului; 5) Schelet; 6) Părinte; 7) General de marină; 8) Dădu colțul.

VERTICAL: 1) Coafură la femei; 2) Nume de băiat; 3) Vorba găinii; 4) Lingură cu miner — Om cu capul în jos; 5) Obiect pentru gătit la bucătărie; 6) Pantaloni țărănești; 7) În ea erau doi bani...; 8) Care vorbește mult.

C. GHEORGHE

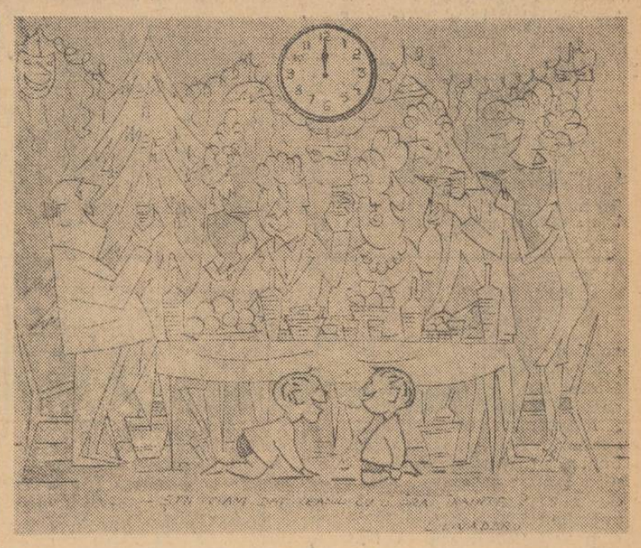

— Știi, am dat ceasul cu o oră înainte!...

Desen de L. LIVADARU

GHICITORI

Un bătrîn cu sacu-n spate
Vine iarna de departe
Bate-n geamuri la copii
Și le-aduce jucării
(Iar cuminte dacă ești
Moșu-ți spune și povești)
(MOȘ GERILĂ)

Copăcel din munți adus
Și-n colțul odăii pus,
Cu beteală-mpodobit
Pe copii i-a-nveselit.
(POMUL DE IARNĂ)

Ieri noapte pe lac
Geru-a pus capac
Străveziu, lucios
Și alunecos.
(GHEAȚĂ)

Cînd pornește prin nămeți
La fetițe, la băieți
În spinare moșu-l duce
Jucării în el aduce.
(SACUL LUI MOȘ GERILĂ)

Nu-s giscă, sînt de nea,
Învelesc pămîntul,
Îi spulberă vîntul,
Se topesc în mîna mea.
(FULGII)

Strășina, azi dimineață
Franjuri iar avea, de gheață
(ȚURȚURII)

Ion BECHERU

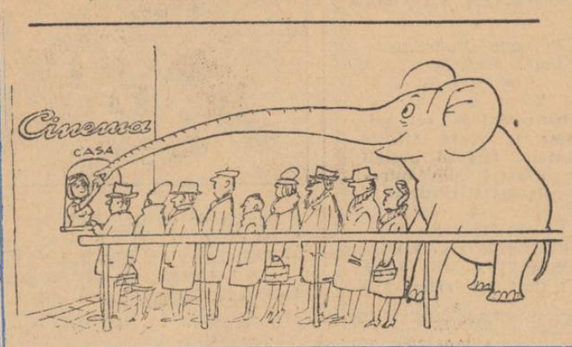

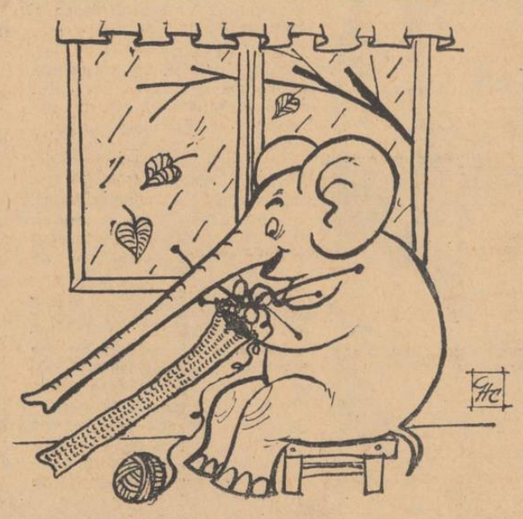

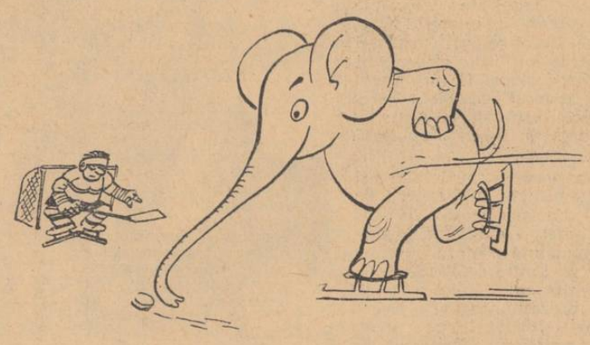

Calendarele popoarelor

Încă din antichitate au apărut — ca necesitate obiectivă a vieții societății — diferite sisteme de măsurare a timpului. Primele încercări de alcătuire a unor calendare au fost întreprinse în Orient: chinezii, egiptenii, babilonienii, perșii și fenicienii au inițiat primele mijloace de măsurare a timpului.

CALENDARELE LUNARE reprezintă unul dintre primele sisteme de socotire a timpului. Utilizate mai întîi de către vechii chinezi și babilonieni, apoi de către popoarele de origine arabă, calendarele, care aveau la bază observațiile cu privire la lună și stele, au fost adoptate și de către vechii locuitori ai țării noastre, în special de agricultori.

Durata unei perioade după care luna revine la aceeași fază era calculată la 29 de zile și jumătate, cele 12 luni ale anului cumulînd astfel numai 354 de zile. Din cauza diferenței dintre lungimea anului lunar și a celui tropic — care făcea ca începutul anului să se deplaseze prin toate anotimpurile — s-a recurs, în cele din urmă, la un compromis cu alte calendare (solar egiptean, calendarul lunisolar).

Deși calendarul lunar s-a dovedit nepractic, el a fost folosit timp îndelungat de popoarele Turciei, Pakistanului etc. Singurul calendar care se calculează în prezent exclusiv în funcție de mișcarea Lunii este cel musulman, păstrat datorită menținerii riguroase a sărbătorilor religioase și a numeroase tradiții fixate tocmai cu ajutorul acestuia.

CALENDARUL EGIPTEAN. Anul solar egiptean era împărțit în 12 luni a cîte 30 de zile fiecare, diferența de timp rezultată — respectiv cele 5 zile suplimentare — erau adăugate la sfîrșitul anului. Începutul anului egiptean a fost stabilit, pentru prima oară în funcție de răsăritul heliac al lui Sirius, în anul 4245 î.e.n. Fiind folosit mai ales în Asia centrală, paralel cu alte sisteme de socotire a timpului, calendarul solar egiptean s-a păstrat pînă în anul 238 î.e.n., cînd s-a introdus încă 6 ore la cele 365 de zile.

CALENDARUL CHINEZ. La chinezi, începutul anului era considerat momentul cînd soarele intra în constelația zodiacală a peștilor, ceea ce coincidea atunci cu 19 februarie. Anul chinez era împărțit în 12 luni; din cînd în cînd, pe baza observațiunilor asupra fazelor Lunii, se introducea o a 13-a lună. Calendarul lunisolar chinez a fost introdus pentru prima dată în jurul anului 2258 î.e.n. În prezent, în R. P. Chineză este adoptat calendarul gregorian. În Japonia, calendarul contemporan este introdus încă de acum 90 de ani.

CALENDARUL EVREIESC. Lungimea anilor din calendarul luni-solar evreiesc era diferită, după cum era sau nu era intercalată luna suplimentară de 30 de zile. Astfel, anii comuni (12 luni) aveau 353—355 de zile, iar cei compuși din 13 luni aveau 383—385 de zile (calendarul evreiesc utilizînd ciclul de 19 ani).

Calendarul luni-solar evreiesc este păstrat și în zilele noastre, mai ales din motive religioase, ca de pildă fixarea anumitor sărbători, determinate de concordanța cu fazele Lunii.

CALENDARUL GREC. În Grecia antică se foloseau — la început — anii de 354 de zile, iar mai tîrziu de 360 de zile. Cu timpul, introducîndu-se luna suplimentară, s-a ajuns și aici la anul de 365 de zile. Lunile calendarului grec nu aveau denumiri speciale, ci purtau numere de la 1—12 fiind împărțite în decade. Începînd cu anul 776 î.e.n., grecii au introdus și o unitate de timp mai mare decît anul: olimpiada, care reprezenta o perioadă de 4 ani consecutivi.

CALENDARUL ROMAN. Organizarea „anului" roman se datorește primului rege-fondator legendar — al Romei, Romulus (753 — 716 î.e.n.) care a dat denumirile celor 10 luni din care era compus. Celelalte două luni se presupune că au fost introduse de cel de-al doilea rege al Romei, Sabinus Numa Pompilius (715—672 î.e.n.). Interesele de clasă și ignoranța au încurcat însă, în cele din urmă, așa de mult calendarul roman, încît se spunea că „generalii romani obțin victorii, dar nu cunosc data lor".

CALENDARUL IULIAN. În anul 46 î.e.n. — în timpul lui Iuliu Cezar — s-a făcut o reformă a calendarului solar, stabilindu-se durata anului la 365 de zile și șase ore, care, adunate în decurs de patru ani, constituiau o zi în plus, formînd un bisextil respectiv de 366 de zile. Noul calendar s-a numit iulian. Calculele ulterioare au arătat că durata medie a anului solar era depășită în realitate de lungimea anului calendaristic iulian cu 11 minute și 14 secunde.

CALENDARUL GREGORIAN. Calendarul iulian a rămas în vigoare timp de 16 secole. Primii care au pus problema reformei calendarului au fost filozoful englez Roger Bacon (1214—1294) și Giovani de Saxonia. Însă, abia după 300 de ani, papa Grigore al XIII-lea, instituind o comisie de reformă a calendarului (în anul 1582) corectează diferența de timp creată. Potrivit calendarului iulian, diferența față de anul tropic fiind de 11 minute și 14 secunde, s-a ajuns, într-un interval de 1280 de ani, la un decalaj de 10 zile.

Lungimea medie a anului în calendarul gregorian este de 365,2425 zile, fiind cu 26 de secunde mai mare decît lungimea anului tropic, diferență care cumulează o zi în 3.300 de ani.

În țara noastră, calendarul gregorian a fost introdus abea în anul 1924, începînd de la 1 octombrie (care a devenit 14 octombrie stil nou).

REBUS

La mulți ani!

ORIZONTAL: 1) Petrecerea de Anul Nou (pl.) 2) „Febra" specifică în ajunul Anului Nou (pl.) — Măsură asiatică de greutate 3) Garnituri la rochii — Publicații ce apar o dată pe an 4) A lucra pămîntul — Literă slavonă 5) Ștefan Milcu — Eroina uneia din povestirile lui Mihail Sadoveanu — Cap de găină! 6) Sughiț — În plus 7) Armăsar dobrogean — Iarna 8) Specialitate la grătar — Parcelă (ban). 9) Începutul nopții! — Mulți, mulți ani — Masa de seară 10) Rîu în Franța — Capabilă — Textilă 11) Anul care începe acum — Culege din eter semnalele radio 12) Cel al televiziunii ne aduce la domiciliu cu ocazia revelionului, actori, cîntăreți, balerini etc. — Care nu permite să intre sau să iasă un fluid (fem.).

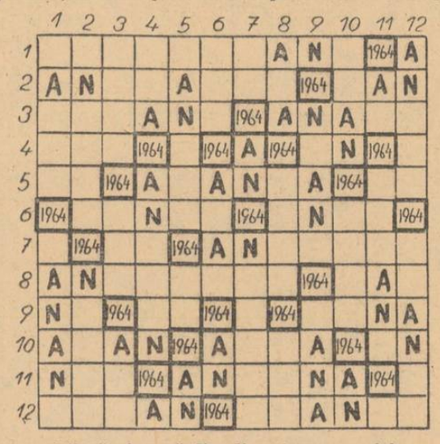

VERTICAL: 1) Surpriza din plăcinta revelionului — Fructe radiofonice 2) Mari de tot — Ți se urează de Anul Nou 3) Casă de odihnă — Etaj — Metal prețios 4) Nume feminin — Dans, muzică, veselie, caracteristice revelionului 5) Cîmpuri însămînțate cu grîu — Ion Vasile — 365 zile! 6) Fire — Asalt — Începe la 1 ianuarie 1964 7) Animale blînde — 12 luni — În cea a Anului Nou toată lumea rîde, cîntă și dansează 8) Aceea — Ce-a mai rămas dintr-un brad tăiat — Localitate în R. P. Ungară 9) Nimic — Lasă din butoi să curgă vin de Panciu și Cotnari 10) Gaz incolor și fără miros — A parcurge cu ochii un text — Pentru cel nou care vine doar urări de bine 11) Articol — Mănîncă spre uimirea gazdelor tot ce le pune pe masă 12) A adăuga — Visc.

Flori BARBU

Softiți la masă!

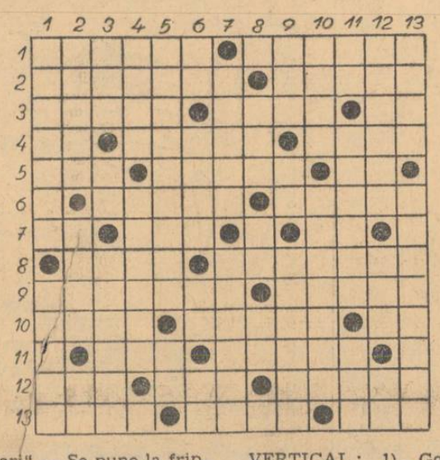

ORIZONTAL: 1) Vinete... — ...tocate (masc) 2) Saramură! — Pui de gîscă 3) Nu-i ajunge o porție — Cinstit... — ...cu bere! 4) Cura! — Desert — Pentru culesul bucatelor 5) Grasă — Gătit ardelenește — La castraveți! 6) „Praznicul calicilor" de Mihail Sorbul — Fript la pungă 7) În temă — Oraș în Suedia — O bucățică de carne! 8) A la grec! — Plăcintă cu mere 9) Bun pentru mititei — Agale 10) Răvașe, nărăvașe — Asalta — Egal pe din două! 11) Prefix — Apărută pe nepusă masă 12) Localitate în Afganistan — Parmezan din filmul „Gangsteri și filantropi" — Desert 13) A pictat „Petrecere cu lăutari" — Se pune la friptură, dar și la prăjitură — Cel mai mare bucătar.

VERTICAL: 1) Gogoși — Grătar 2) Vin cu apă (od) — Ne servesc mere — La foame! 3) În tavă! 9) Pînză groasă — Traian Tomescu — Înghețate 10) Vas — Casată 11) Începutul alfabetului — Rasol — ...prăjit 12) Tobă... mică — În noaptea de Anul Nou își ia concediu — Pronume 13) Ouă! — Vă transmite felicitări de Anul Nou.

Anca GRĂDINARU

Construcții

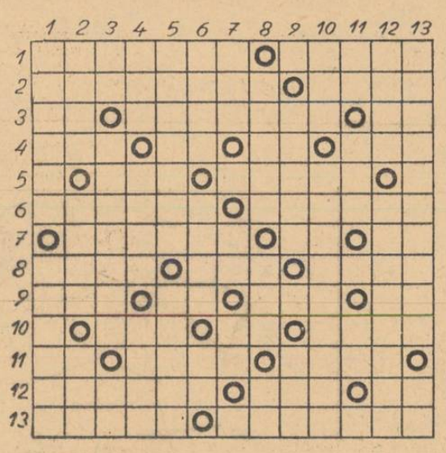

ORIZONTAL: 1) Regretat poet romîn, autorul poeziei „Intre ziduri" — Scriitor clasic spaniol, autorul piesei „Casa cu două intrări". 2) Marele nostru poet care a scris poezia „Mi-am înălțat monument" — Adevărat. 3) Poftim — Construit solid — S. 4) Poftă de joc la copii — Ministerul Construcțiilor — In iureș! — Crustaceu. 5) Port în Finlanda — A scris piesa „Casa Bernardei Alba". 6) Case — Scriitor progresist sudamerican, autorul poeziei „Podurile". 7) „Zeci de blocuri / Rid în soare arginții / Zeci de blocuri" — Pronume reflexiv — Numeral. 8) Clădire în formă de tren cu baza dreptunghiulară — Și așa mai departe — Punct cardinal. 9) A iubi (od) — Cesiu — Riuri — Măsură de suprafață. 10) Promontoriu în Italia — Construit la urmă! — La urechi. 11) Pronume — Bun pentru acoperișul caselor — Ziduri (poet). 12) Scriitor rus, „autorul poeziei „Sînt păstor, am drept palate" — Face pereții ca neaua! — Pronume. 13) Trăiește în locuințe de gheață — Cunoscut pictor rus autorul tabloului „Moara de la Ples".

VERTICAL: 1) Printre poeziile sale figurează și cea intitulată „Constructorii" — Casa din basme. 2) Pictor romîn căruia îi aparține tabloul „La cetatea Poenari" — In acest moment — Intrare în casă. 3) Dimpotrivă — Autorul romanului „Temelia" — Inceput de epistolă! 4) Oficiul Național de Turism — Clădire în construcție — Prefix la... ionosferă. 5) Autorul tablourilor „Schelărie" și „Case la Cîmpulung" — A scris basmul „Hans și cele patru castele". 6) Poet ardelean, autorul poeziei „La conacul de odinioară"—Poemă de Hesiod — 365 zile. 7) In acest loc — In construcție! — Textilă. 8) Bloc bucureștean în Piața Republicii — Etaj — V. 9) A scris poezia „Fata din turnul de foc" — Căile ferate maghiare. 10) Element de construcție în formă boltită — Deschizături făcute în lungul parapetului unui turn de apărare. 11) Notă muzicală — Autorul poeziei „Ura, constructori zidari" — In cornișă! 12) Clădire — Casă de piatră 13) Autorul piesei „Piatra din casă" — Literă slavonă.

Adriana BARBU

Pofte drăcești

Acum cîteva nopți m-a vizitat acasă dracul.

— De ce m-ai chemat? mă întreabă el amenințător.

Asta e o șmecherie obișnuită a dracilor. Eu nu-l chemasem, dar așa îi vine dracului mai ușor să înceapă o discuție.

— Iar a făcut o încurcătură dispecerul, spune dracul. Dar cum tot am venit, sînt gata să iau comanda dumitale: Plata se achită conform listei de prețuri.

— Adică?

— Îți îndeplinim orice dorință. În schimbul acestui serviciu, dumneata ne vinzi sufletul.

— Acum chiar, pe loc? M-am dat înapoi, îngrozit.

— Nu... Chestia cu sufletul vine mai tîrziu. În lumea cealaltă.

— Atunci sînt de acord, mă învoiesc eu. Poți să-mi procuri un automobil, o locuință, o vilă la țară?

Schiță de F. Kamov (U.R.S.S.)

— Mă fac pe dracu „în patru" și-ți îndeplinesc dorințele, spuse el mîndru. Altceva nu mai poftești?

— Ivan Ivanovici să-și frîngă gîtul. A primit un post mai mare decît al meu...

— Cu ce vrei să încep? mă întrebă dracul, decis să treacă la lucru.

Mi-am scos carnețelul din buzunar și am început să înșir. Lista deveni uriașă. Ultimele două însemnări sunau: „O nevastă nouă și frumoasă" și „Șeful de la birou să-mi devină curier".

— Comanda e prea mare, spuse dracul, scărpinîndu-se după ureche. Trebuie să întreb la centrală.

În noaptea următoare veni din nou:

— Ascultă, spuse el cu impertinență, ne-am sfătuit la centrala noastră și am ajuns la concluzia că nu e încă sigur dacă dumneata ai suflet.

— Atunci de ce m-ai încurcat degeaba? am țipat la el. Îmi și alesesem o vilă la țară, ba chiar am pețit o nouă nevastă.

— Biiine. Dacă așa stau lucrurile, atunci o să riscăm, totuși, hotărî dracul. Te previn însă că-ți îndeplinim numai o singură dorință...

— Mașinăcasăvilănevastănouăleafămăritățavansareivanivanovici..."

— Piei, Satano! cîrîi dracu îngrozit și își făcu cruce. Iar întreaga afacere căzu baltă.

În romînește de Ion COSTIN

NUMĂRUL VIITOR
al revistei „MAGAZIN"
apare simbătă 4 ianuarie 1964

TOASTUL ȘI ORIGINEA SA

În aceste zile, toastul — urarea făcută la masă în cinstea cuiva cu paharul ridicat — va fi la mare cinste. În legătură cu acest obicei, nu vor fi lipsite de interes cîteva cuvinte despre originea sa.

Se spune că în semn de devotament reciproc, cavalerii lui Carol cel Mare atingeau cu zgomot cupele de argint. De aici își trage originea ciocnirea paharelor. Obiceiul acesta s-a păstrat în multe țări, iar cuvîntul „toast" rostit cu prilejul ciocnirii paharelor s-a născut în Anglia, în secolul al XVI-lea. Toast înseamnă o bucată de pîine prăjită care se oferea împreună cu un pahar plin celui care se pregătea să rostească o urare.

Desigur, toasturile sînt diferite. Chinezii spun „gambei", adică „bea pînă în fund". Ciocnind paharele, suedezii rostesc aproape soptit „scool", o urare tradițională, născută în epoca vikingilor, care obișnuiau să bea din cupe mari de lemn. Acestea se numeau scool. Toasturile rostite la mese sărbătorești sînt de obicei vesele, hazlii. Englezii, de pildă, cînd ciocnesc obișnuiesc să toasteze în felul următor: „să bem pentru sănătatea nevestelor noastre, la fel de scumpe ca și rochiile lor".

Caleidoscop geografic

Nu în toate statele, capitalele respective sînt și cele mai mari orașe ale țării. Astăzi există pe glob un număr de 24 de capitale care numără mai puțini locuitori decît alte orașe din statul respectiv. Iată numai cîteva exemple:

● Pekin — capitala R. P. Chineze — are numai 4 mil. de locuitori, în timp ce Șanhai a depășit de mult 7 milioane.

● Față de Bombay (5 mil. locuitori) și Calcutta (3,1 mil. și cu suburbii, 6 mil. locuitori) — Delhi, capitala Indiei, cu aproximativ 2 mil. de locuitori, se situează mult în urma acestora.

● Capitala S.U.A. — Washington — care înregistrează numai împreună cu suburbiile sale 1 milion de locuitori, se situează pe locul 9, fiind depășită ca mărime de New York, Chicago, Philadelphia, Los Angeles, Detroit etc.

● Ottawa — capitala Canadei are numai 300.000 de locuitori, în timp ce Montreal depășește 1 milion. Alte 5 orașe din această țară au locuitori mai mulți decît capitala.

● Berna, Pretoria, Rabat, respectiv capitala Elveției, a Uniunii Sud-Africane și Marocului, se situează toate în ordinul al 4-lea ca număr de locuitori în statele respective.

● Capitala R. F. Germane — Bonn — este una dintre cele mai mici capitale din Europa; avînd un număr de locuitori mai mic de 200.000, Bonn-ul se situează abea pe locul 34 din țară, în ce privește populația. Cele mai mari orașe sînt Hamburg (1,8 mil.) și München (1,1 mil.).

● Dintre toate capitalele lumii, numai 28 au depășit pînă acum 1 milion de locuitori. Alte 86 de orașe — care nu sînt capitale — au, de asemenea, peste 1 milion de locuitori, dacă se iau în considerație și suburbiile.

Poșta redacției

CRISTINA POP — Craiova. In tematica revistei noastre nu este cuprinsă publicarea de texte de muzică ușoară. De altfel există revista „Muzica" în paginile căreia pe lîngă diverse cronici reproduce și texte.

I. T. — Maramureș. Funcția de administrator la taberele de pionieri și școlari nu face parte din categoria de personal didactic și deci nu puteți beneficia de salarizarea acestora.

IOAN CIOBANU — Brașov. Nu se poate vorbi de o metodă în clasarea ilustratelor, fiecare colecționar procedează după aprecierile și preferințele personale.

PETRE IONESCU — Ploiești. La școala tehnică de foraj-extracție din Tîrgoviște se primesc numai absolvenții școlii profesionale sau ai gimnaziului industrial. Cereți concursul conducerii întreprinderii și al comitetului sindical în vederea înscrierii la cursurile fără frecvență ale școlii medii de cultură generală și după terminare puteți urma și mai departe.

ȘERBAN GHEORGHIU — Membru al echipajului motonavei „Transilvania". Vă mulțumim pentru felicitarea de Anul Nou și vă urăm la rîndul nostru succese în anul care vine și cît mai puține... furtuni pe mare. Cît privește reportajul intitulat „Cu motonava „Transilvania" în noapte și furtună", trimis revistei, trebuie să vă spunem că în el s-a strecurat o neconcordanță. Așa de pildă la început spuneți că ați plecat în cursă pe 27 noiembrie, ca la un moment dat să amintiți că... a doua zi, 30 decembrie părăseați vechea cetate bizantină, Istanbul..., iar în alt loc să vorbiți de 1 decembrie. După cum vedeți este o încurcătură de date cărora nu le-am putut da... de cap.

C. IONESCU — Timișoara. Instrucțiunile în vigoare prevăd că elevii maiștri primesc pe timpul cît urmează școala tehnică de maiștri o indemnizație lunară egală cu salariul tarifar corespunzător categoriei de încadrare pe care au avut-o ca muncitori în producție.

E. NICU — Cernavoda. La institutele agronomice din București, Iași, Timișoara și Craiova nu se primesc studenți decît la cursurile de zi, iar pentru a da examen de admitere este necesar să fi absolvit școala medie cu examenul de maturitate.

CONSTANTIN CÎRLIGEL — Arad. Pentru a avea un răspuns precis cu privire la școala de maiștri ce doriți s-o urmați, adresați-vă serviciului personal din întreprindere.

MIOARA PAUL — Com. Mehadia, nr. 132, raionul Orșova, regiunea Banat; LILIANA HINCHE — Bîrlad str. Republicii nr. 191; ADRIAN GHERASIM — Piatra Neamț — Colonia Săvinești, vila 23 ap. I; VESPASIAN URSU — Cîmpulung Moldovenesc, reg. Suceava, str. C. Stere nr. 25; NICOLAE PREDESCU — Com. Pesceana, raionul Drăgășani, reg. Argeș, doresc să facă schimb de ilustrate avînd ca temă frumusețile patriei.

ANUL FILATELIC 1963

Filateliștii romîni încheie anul cu un bilanț frumos.

Țara noastră a îmbogățit filatelia mondială, în anul 1963, cu o serie de emisiuni din tematicele cele mai solicitate. Au fost puse în circulație nu mai puțin de 20 de emisiuni, totalizînd aproape 100 de mărci plus o coliță. Acestea alcătuiesc o sugestivă cronică a anului 1963, consemnînd evenimente mai importante din viața țării și a lumii.

Astfel, o marcă a fost dedicată aniversării a 30 de ani de la luptele eroice ale muncitorilor ceferiști și petroliști; o serie de 6 valori amintesc de cîteva din construcțiile socialismului în R.P.R.: fabrica de sticlă și faianță din Sighișoara, uzinele sodice de la Govora, combinatul de industrializare a lemnului din Tg. Jiu, combinatul chimic de fibre sintetice din Săvinești, combinatul siderurgic din Hunedoara, termocentrala de la Brazi. Cîteva emisiuni înfățișează realizările obținute de poporul nostru în domeniul: mijloacelor de transport, sericiculturii și apiculturii, împăduririlor. Două emisiuni evocă figurile unor oameni de seamă din trecutul țării noastre ca Aurel Vlaicu, și diferiți muzicieni și cîntăreți de operă. Colecționarii tematicilor despre faună și floră, au primit trei emisiuni dintre cele mai... gustoase: păsări de rasă, legumicultură, fructe. O emisiune gravată a popularizat Muzeul satului. Filateliștii sportivi și-au sporit colecțiile cu „Sporturi nautice" și „Campionatele europene de volei". Cele două evenimente filatelice mai importante din anul 1963, din țara noastră, au fost consemnate și în două emisiuni: Conferința pe țară a Asociației Filateliștilor din R.P.R. (supratipar) și „Ziua mărcii poștale romînești".

Dintre manifestările pe plan mondial, emisiunile R.P.R. au oglindit: două evenimente în domeniul cosmonauticii („Luna 4" și „Vostok 5 — Vostok 6"), Congresul mondial al femeilor de la Moscova, Campania mondială împotriva foametei, Marile aniversări culturale (scriitorul englez W. M. Thackeray, pictorul francez E. Delacroix, savantul medic romîn Gh. Marinescu, compozitorul italian G. Verdi, actorul și regizorul K. S. Stanislavski).

În afară de emisiunile de mărci au apărut plicuri „prima zi" la toate seriile (cca. 35 de plicuri). Plicuri ocazionale au apărut cu diferite prilejuri: A IV-a Conferință națională de stomatologie, al IV-lea Congres al Cooperației de consum, A XV-a ediție a Campionatelor internaționale de atletism ale R.P.R., Cinci ani de activitate a Cercului filatelic din raionul Tudor Vladimirescu — București, Ziua internațională F.I.F. Cu prilejul zilei mărcii poștale romînești, au fost editate și în unele orase din țară plicuri ocazionale: Bacău, Constanța, Oradea. Obliterări speciale au fost aplicate: la deschiderea liniei aeriene București—Berlin—București, și la Cluj cu prilejul zilei mărcii poștale.

Au apărut numeroase „întreguri poștale" (plicuri și cărți poștale) cu teme foarte variate și în frumoase condiții tehnice.

Filateliștilor li s-au mai pus la dispoziție în acest an: Albumul mărcilor poștale R.P.R., suplimentul la Almanahul mărcilor poștale „Romînia", setul „Maximafilie" cuprinzînd o serie de reușite fotografii în culori pentru realizarea de ilustrate maxime.

★

Conferința pe țară a Asociației Filateliștilor din R.P.R., tinută în luna martie la București, a adus o importantă contribuție la dezvoltarea activității filatelice. Scurtă vreme după aceasta, expoziția filatelică prezentată la București la Organizația Națiunilor Unite și vizitarea acestei expoziții de către secretarul general al O.N.U., U Thant, au ridicat mult prestigiul filateliei în fața opiniei publice, subliniind rolul ei ca factor activ pentru pace prin cunoaștere reciprocă, prin strîngerea relațiilor între milioanele de filateliști din lumea întreagă.

O frumoasă înviorare în activitatea filatelică din țară a constituit-o și sărbătorirea — la 15 noiembrie — a celei de-a cincea ediții a zilei mărcii poștale romînești, în special prin contribuția adusă de filialele A.F.R. din regiunile Bacău, București, Cluj, Dobrogea, Oltenia, Suceava.

Dar cele mai importante succese ale filateliei romînești au fost înregistrate prin participarea la expozițiile filatelice internaționale. În anul 1963 au fost înregistrate și cele mai multe prezentări de exponate romînești la marile expoziții ale anului și cele mai numeroase distincții obținute (cca. 110). Astfel, la prima expoziție comună, filatelică, a țărilor socialiste, „Socphilex" (Budapesta) țara noastră a obținut 60 de distincții; la expoziția „Melusina", organizată la Luxemburg cu prilejul sărbătoririi mileniului acestui oraș, din 12 exponate romînești, 11 au obținut medalii sau diplome; la expoziția organizată la Istanbul cu prilejul centenarului mărcilor poștale turcești, din 19 participanți romîni, 15 au obținut distincții; la expoziția din R.P. Polonă „Wroclaw 63", aproape toți expozanții romîni au obținut distincții.

Succese frumoase au obținut și expozițiile filatelice romînești organizate în diferite țări. Astfel, în Australia, Sindicatul muncitorilor din construcții mecanice, a organizat trei expoziții; la Secretariatul de Stat al Informațiilor din Conakry (Guineea) a fost prezentată expoziția filatelică „R.P.R. în continuă dezvoltare și progres"; o expoziție a fost organizată la Pietarsaari (Finlanda) de către Asociația Finlanda-Romînia și o altă expoziție — la Rio de Janeiro.

Cît de apreciate sînt mărcile poștale romînești peste hotare, a dovedit-o încă o dată rezultatul referendumului anual organizat la Marina di Massa (Italia) de către Sindicatul de inițiativă pentru cură și turism: ca și anul trecut, și în anul acesta noile mărcile poștale emise în R.P.R. au fost clasate pe locul V pe întreaga lume.

În cadrul strîngerii relațiilor dintre filateliștii din țara noastră și cei din alte țări, Asociația Filateliștilor din R.P.R. a primit o serie de vizite importante ale unor personalități de peste hotare care fac parte din conducerea unor organizații filateliste.

1963 a fost un an filatelic rodnic care a creat condiții pentru perspective și mai frumoase, în anul care urmează.

I. MIRCU

Schimb de timbre între micii colecționari

JOCURI DISTRACTIVE

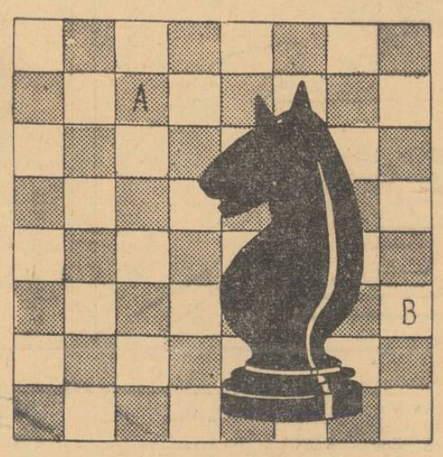

Săriturile calului

Una dintre cele mai interesante probleme geometrice de șah: aceea de a face ca un singur cal să ocupe succesiv prin mutări caracteristice toate cîmpurile tablei de șah, fără să parcurgă de două ori același drum. Există multe soluții și vă invităm să descoperiți cu răbdare — una dintre ele... Pentru a vă veni în ajutor vă indicăm de unde începe una din variante (A) și unde se termină (B.).

Cu patru linii drepte

Cu ajutorul a patru linii drepte, vă invităm să împărțiți această figură în șase părți egale.

Cifra 20

Ajungeți la cifra 20 folosind numai cifrele 1, 3, 5 și 7, fiecare din ele de cîte 3 ori.

Vi se pare ușor?

In ajutorul tehnicianului

Un tehnician a primit sarcina de a ilumina puternic o cameră. El a așezat cîte 3 tuburi fluorescente în fiecare colț și cîte 3 tuburi pe fiecare din cei 4 pereți ai camerei, în total 24 de tuburi, astfel că de-a lungul fiecărui perete avea cîte 9 tuburi.

Ulterior i s-a cerut ca, *păstrînd principiul așezării a cîte 9 tuburi* pe fiecare perete să găsească schemele de asezare pentru 28, 32, 20, 18 și 36 tuburi!

Ce credeți? Va putea tehnicianul rezolva această problemă?

(Soluțiile jocurilor le vom publica în numărul viitor)

REZULTATE EXCEPȚIONALE
la spălat cu
Perlan ALBASTRU
Perlan ALB

• PERLAN ALB pentru țesături din lînă, mătase naturală și fibre sintetice
• PERLAN ALBASTRU pentru țesături din in, bumbac și cînepă

La aceeași cantitate de articole pentru spălat se folosește o cantitate mai redusă de „Perlan" în comparație cu ceilalți detergenți.

UMOR UMOR UMOR UMOR UMOR

REVELION

Anul trecut îi vine nevestii o idee: „Dragă, haj să facem revelionul anul ăsta la noi! Dă fiecare partea lui şi noi organizăm l". Eu, gîndindu-mă la deranj, bătaie de cap, covoare arse, scaune rupte şi alte avantaje, zic: „Dragă, haj mai bine la restaurant l". Ea, nimic. Că la restaurant revine mai scump, că noi, dacă dăm casa nu mai dăm bani, că aşa e mai convenabil, în sfîrşit economie. Anunţ prietenii, toţi îmi dau partea lor şi organizarea revelionului cade în sarcina mea. Şi încep să organizez. Întîi am o şedinţă cu părinţii mei, care locuiesc la mine, şi îi anunţ cu mii de ocolişuri, că, pentru noaptea Anului Nou, să-şi caute loc de dormit unde or şti, că la noi e revelion şi nu-i loc.

După ce trec şi acest moment în care am sarcina să-mi gonesc părinţii din casă, mă duc în piaţă după curcan. Şi dacă nu aduc un curcan cît un viţel care-mi rupe mîinile pînă acasă, nu-i bine. Şi, după ce e bine, e rău pentru că e curcan şi nu-i curcă. Pentru că, nu ştiţi, carnea de curcă e cu totul altceva decît carnea de curcan. Un om care organizează revelionul şi nu ştie să deosebească un curcan de o curcă mai bine să se lase de meserie. Eu vreau să mă las de meserie, dar nu mă lasă nevastă-mea.

Pe urmă trebuie: zarzavat, măsline, salam, şuncă, scrumbii. Viu acasă în chip de „Comaliment" şi plec înapoi fiindcă am uitat ce-i mai important: scobitori.

A cincia zi, mai sînt două zile pînă la revelion. Parcă-s pe iăratec: „Adu piper". Aduc piper. „Adu ouă". Aduc ouă. În sfîrşit, începe prepararea. Facem salata de boeuf. Eu am sarcina să frec. Frec gălbenuşuri. Şi oricît frec nu-i de-ajuns. Îmi înţepeneşte mîna dreaptă, mîna stîngă, şira spinării... Nu ajunge! Frec. Mai trebuie ouă. Zic: „Dar s-au terminat banii!". Zice: „Pune tu! Ce, vrei să zică ei că am făcut economie pe banii lor?". Şi cumpăr ouă! Mai trebuie măsline. Cumpăr. N-am luat muştar. Cumpăr. Trebuie carne de pasăre la salată! Ce, să zică ei c-am făcut economie pe spinarea lor?... În sfîrşit, salata de boeuf e gata.

Pe urmă tai măslinele în două şi scot sîmburii. Aţi încercat vreodată să tăiaţi o măslină cu cuţitul? Aţi văzut cum alunecă sub cuţit şi sare pe perţi? Ei, gîndiţi-vă că eu tai două kilograme de măsline. Cel puţin un kilogram sare pe pereţi! După Anul Nou trebuie să zugrăvesc. Dar aşa, revine mai ieftin. După ce scap de sandviciuri, vine curcanul. Eu îl ţin şi nevasta îl despică cu satîrul. În trecere, îmi ia şi mie un deget şi urlu ca din gură de şarpe! Ştiţi cine se supără? Ea! Zice că o demobilizez! Mă bandajează la deget şi organizez mai departe.

Cea mai mare nenorocire e la tortă. Acolo frec de-mi ies ochii. Frec gălbenuşurile. Frec albuşul. Frec crema. Pe urmă le frec pe toate la un loc. Şi pentru toată treaba asta am numai două mîini. Cînd torta-i gata, parcă-s ciung. Nu-mi mai simt nici o mînă. Plus că la deget se face coptură...

Iată-ne şi-n seara revelionului.. Dar nu sînt ras! „Halal! aud. N-ai avut timp să te razi pînă acum! Laşi totul pe ultima clipă!" Mă săpunesc la repezeală, dar ea îşi aminteşte că n-am pus fructele în fructiere. Le pun. Pe urmă tipă: „Îmbracă-te". Pe urmă iar ţipă: „Curge un sifon!".

Cînd încep să vină musafirii, eu le deschid în halţ, cu un obraz ras şi unul săpunit. Cînd mă văd, musafirii exclamă: „De ce n-aţi spus, dragă, că veneam şi noi mascaţi!". Eu le explic, mă scuz şi dau fuga în baie. Deodată iar: „Deschide! N-auzi că sună?" Şi aşa se face 12 fără cinci, ei în casă se pregătesc să ciocnească şi eu mă pregătesc să mă rad. La ora 12 punct se stinge lumina: ei ciocnesc şi eu mă tai! Dar nu mai simt. Şi mă gîndesc ce fericire ar fi să nu se mai aprindă lumina, să pot trage un pui de somn. Dar se aprinde. Şi vine nevasta după mine în baie: „Ce faci, dragă? Ah! Dacă laşi totul pe ultima clipă!". Pe la două intru şi eu în casă. Vreau să mănînc ceva. Mai sînt trei mere. Iau şi eu unul cu pîine. Vine un amic: „În fiecare an trebuie să facem aşa!, zice. Revine mult mai ieftin!". Eu îmi fac socoteala şi văd cît mă costă un măr. Lui, într-adevăr, îi revine mai ieftin. Eu, cu ce-am cheltuit, puteam să serbez trei revelioane la Athenée cu nevasta, copiii, părinţii care nu ştiu pe unde rătăcesc acum, bunicii, nepoţii şi nepoatele.

Pe la opt dimineaţa pleacă toţi. Fac inventarul. Un covor găurit în opt locuri de opt ţigări „Carpaţi". Trei farfurii de la serviciu sparte. Faţa de masă scoasă din uz. Parchetul pictat cu crema de la tort. Îmi dau seama că nu mai face să pun la zugrăvit. Mă gîndesc să mă mut...

Începe curăţenia generală. Restituirea sifoanelor... repararea mobilierului... cam după vreo săptămînă îmi revin. Şi drept rezultat, la serviciu, prietenii „glumesc": „Cum e, băiatule, cred că mai mănînci şi azi din ce-a rămas de la revelion? Şmechere?". Şi rid. Eu mă fac roşu ca racul, dar ei sînt foarte buni şi mă bat, protector, pe umăr: „Lasă, mă, nu-i nimic, doar ai dat casa l"...

...Aşa că anul ăsta mă duc la restaurant!

Sadi RUDEANU

— Twist, se scrie cu w?
— Încă nu ştiu!... De abia îmi prepar corigenţa la engleză!...

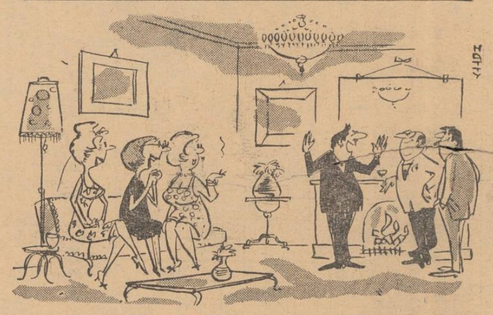

— Bărbaţii sînt nişte copii mari: cum se întîlnesc vorbesc de pescuit, joaca lor preferată...

— Şi mă privea blondina cu nişte ochi catifelaţi şi languroşi...

— Cum? N-aţi primit telegrama în care vă anunţam că azi plecăm la Oradea?

— Pînă termină ei cu dansul, să profităm şi să vă spun cîteva bancuri cu olteni...

Desene de Matty ASLAN

RĂVAŞE

Tu să mănînci cît se cuvine
Şi la băut fi cumpătat,
Că altfel anul care vine
Începe cu bicarbonat

*

Tu crezi că ea cu ochiu-ţi face
Privind mereu în partea ta:
Stai liniştit şi fii pe pace
Se uită înspre baclava.

Florin IORDĂCHESCU

SCEPTICULUI, DE LÎNGĂ MINE

Lîngă cupele prea pline
Noul an e aşteptat..
El, nici pic nu şi-a turnat:
Nu e sigur dacă vine!

UNUI PRONOSPORTIST

Cum noul an e-n drum spre noi,
E clar că asta îşi propune:
„1" la răvaş ar pune.
La plăcintă, însă.. „2"!

UNUI VORBĂ-LUNGĂ

Cu paharul ridicat,
Toată noaptea ne-a urat...
(El mai bine îşi ura
să-l asculte cineva!)

Sig. HOROVITZ

— Vai, caută un locşor să facem cîţiva paşi că am înţepenit stînd pe loc!

Moş Gerilă şi moda

Desene de Fred GHENĂDESCU

— Unde-mi stai, Vasile?
— Tocmai îi povesteam un banc de Revelion tînărului de la garderobă...

Desen de V. TIMOC

— Unde o fi barba? Că fără ea, copiii n-o să mă creadă Moş Gerilă...

Desen de E. ARNO

ÎNTÎLNIRE DE ANUL NOU

Un penel, subtil şi vag
A lăsat o dungă albă
Cu reflexe reci de salvă
Peste-al străzilor şirag.

Seara anului ce vine,
Ca un film tehnicolor,
Se deschide tuturor
În puzderii de vitrine.

Mari reclame luminoase
Pe fundalul alb de-nea
Parcă sînt o peruzea
Risipită peste case.

Iute, cu un sac în spate
Trece-un om grăbit pe stradă
Paşii sprinteni pe zăpadă
Au ecouri sincopate.

Ia te uită, frate dragă,
E chiar el Acuma ştiu
Pot să-i iau un interviu:
Are barbă şi desagă.

Moş Gerilă? Ce surpriză
Te aştept de atîta vreme
Calendarul să te cheme
Să te iau în antrepriză.

Toată vara pe căldură
Am visat la seara asta.
Imi spunea mereu nevasta
C-aş avea... temperatură...

Stam la centrul meu de gheaţă
Cu sacoşa lîngă mine,
Însă mă gîndeam la tine,
Parcă te vedeam în faţă.

Zău nici mort nu te mai las
Căci acuma, în sfîrşit
Moş Gerilă te-am găsit!
...Mi-a răspuns cu teamă-n glas.

— Văd, eşti miop sau cam distrat
Căci ce am eu în spinare
I-o butelie pe care
O duc la un abonat.

Nu-s Gerilă. Ai şi haz.
Şi mă cheamă Petrişor
Eu sînt distribuitor
Şi lucrez la... „Aragaz".

T. DUMITRAN

In noaptea de Revelion

Desen de A. ANDRONIC

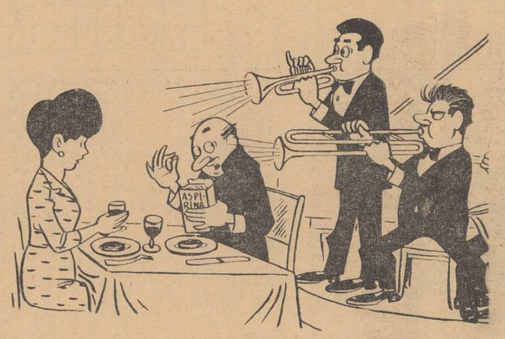

Om prevăzător

Desen de Fred GHENĂDESCU

ŢÎNCII DE REVELION

PRECOCITATE

— Mămico, unde e plapuma noastră?
— Pentru ce întrebi, puişor?
— Să i-o dai lui tanti Muchi.
— Dar ce-i trebuie ei plapuma?
— Păi tăticu i-a propus o perniţă...

SPIRIT DE OBSERVAŢIE

— Mămico, de ce ai spus mata că nenea Jenică are mustaţa în furculiţă? Eu am observat că furculiţa o are în buzunar.

SINCERITATE

— Nicuşor, tu nu guşti din salata de boeuf?
— Nu, tanti!
— Nu mănînci nici din friptură?
— Nu tanti.
— Nu guşti nici din sandviciuri?
— Nu, tanti.
— Nu ţi-e foame?
— Ba da, tanti, dar nu mai ţin minte din care anume a gustat pisica.

PROMPT

— Cumnate, e foarte bun vinul pe care l-aţi cumpărat. Se simte că-i vin curat.
— E curat, nene, chiar eu am văzut cînd tăticu l-a spălat de vreo trei ori la robinet.

A AFLAT!

— Mămico, l-am auzit pe tăticu cînd vorbea cu tanti aceea de lîngă radio şi am aflat de ce tăticu pare atît de tînăr.
— De ce?
— Fiindcă mata îi mănînci jumătate din viaţă!

A. VIANU

— Spune-i mai întîi lui taică-tu să dea zăpada jos!

— Eu vreau căciula...

Desene de G. BADEA

Codul manierelor elegante de Revelion

Prima problemă: cum să procedaţi elegant ca să vă poftească lumea de Revelion?

Cea mai nouă metodă constă în a da a înţelege cunoscuţilor că vă cumpăraţi magnetofon. Pentru a nu înşela însă aşteptările, invitaţi, fără ştirea gazdei, încă două duzini de amici şi cînd va deschide uşa la toţi, explicaţi-i, — „Dragă, magnetofon îmi iau la anul. Deocamdată mi-am luat bandă".

Fără îndoială, cele mai plăcute petreceri sînt aşa numitele revelioane „surpriză" la care fiecare contribuie cu cîte ceva. Dumneavoastră, spunînd că veţi fi ocupat într-altă parte, contribuiţi cu sugestii şi apoi înfiinţaţi-vă cu întreaga familie. Efectul de surpriză e sigur.

Dacă gazda e atît de surprinsă încît nu vă întreabă decît: „La ora asta se vine?", răspundeţi-i prin zicala: „Nu aduce anul ce aduce ceasul".

În orice caz, nu pierdeţi din vedere că sînteţi un om bine crescut.

La masă, dacă nu ajung scaunele, şedeţi cu ochii închişi. Se va înţelege că nu puteţi suporta să vedeţi doamnele în picioare.

Dacă gazda se laudă că a pregătit friptura după „reţeta gospodinei" de televiziune, e momentul să remarcaţi că în aceeaşi zi, la „Universitatea Tehnică" s-a vorbit despre betonul precomprimat.

După mai multe remarci de acelaşi gen, puteţi avea ocazia să fiţi luat cal-virtej.

Ca să vă purtaţi curtenitor, aşteptaţi ca doamnele să vă adreseze complimente şi răspundeţi-le cu omăgii înzecite. De exemplu: dacă vi se spune „arătaţi ca o floare", răspundeţi galant: „iar dumneavoastră ca un ghiocel". Dacă vi se şopteşte „dansaţi ca un vis", replicaţi „iar dumneavoastră ca un cosmar". Partenera va aprecia faptul că sînteţi treaz.

Dacă faceţi fotografii, iar una din doamnele de faţă vă întreabă: „am ieşit drăguţă?", liniştiţi-o cu cuvintele: „nici n-o să vă recunoaşteţi".

În împrejurarea cînd soţia unui amic gelos foc vă întreabă de ce n-o luaţi la dans, scuzaţi-vă prin expresia: „Regret, dar nu iau taurul de coarne".

Amicul vă va fi recunoscător.

În sfîrşit, se poate întîmpla ca în toiul revelionului, acelaşi amic, la fel de manierat ca dumneavoastră, dar invidios pe succesele ce le aveţi, să insinueze în gura mare că aţi fi — iertaţi-mi expresia — „moţic", fapt pentru care aveţi martori pe toţi cei de faţă.

În asemenea cazuri, purtaţi-vă ca un cavaler, adică provocaţi scandal, dar provocaţi-l elegant. Dacă sparge farfurii, spărgeţi-le pe cele bune. Altminteri, gazda se va plînge că nu-i preţuiţi serviciile.

Orice obiecte aţi strica în continuare, feriţi-vă să nu fiţi încă nuit că aţi stricat cheful.

În cazul cînd după toate acestea, revelionul nu corespunde nivelului dumneavoastră de cultură, ridicaţi paharul, toastînd cu citate din literatura universală şi pe cît posibil în limbile străine pe care le cunoaşteţi. De exemplu: „tu bei or not tu bei?"